

AVDELING FOR LÆRAR- OG TOLKEUTDANNING

STUDIEPLAN

FOR

BACHELORGRAD I TEGNSPRÅK OG TOLKING 2014H

Godkjent av Høgskolestyret 25.02.2004

Revidert av avdelingsstyret for avdeling for lærer- og tolkeutdanning 25.05.2011

Revidert av dekan 18.03.2013

INNLEDNING

Bachelor i tegnspråk og tolking er en treårig profesjonsutdanning som utdanner tolker for døve, døvblinde og døvblitte mennesker slik at de kan delta i store og små møter og begivenheter på lik linje med andre borgere i det norske samfunnet. Studieprogrammet er både en profesjonsutdanning og en språkutdanning da gode kunnskaper og ferdigheter i norsk tegnspråk er sentrale i utøvelsen av tolkeyrket. Tolker for døve, døvblinde og døvblitte tolker på alle nivåer innen utdanningssektoren, de tolker i arbeidslivet og i kulturlivet, og de tolker i en lang rekke daglige gjøremål fra høytidelige seremonier til spedbarnskontroll på helsestasjonen, og til møter med politi og rettsvesen.

For studenter som ønsker å lære norsk tegnspråk uten å bli tolk, tilbys det første studieåret også som en egen årshet på 60 studiepoeng. Årsheten i norsk tegnspråk kan inngå i frie bachelorgrader eller tas i tillegg til andre profesjonsutdanninger. Studenter som kan norsk tegnspråk, kan ta emnene i årsheten som privatister. Se egne emnebeskrivelser for privatister.

Studier innen tegnspråk og tolking har vært tilbudt ved Høgskolen i Sør-Trøndelag siden 1995. Bachelor i tegnspråk og tolking er en av tre tolkeutdanninger i Norge. Styrket rett til tolkehjelp og økt aksept for norsk tegnspråk har bidratt til en utvikling mot et mer likestilt samfunn for alle borgere, og skal bidra til å sikre ytringsfrihet, likestilling og medborgerskap også for personer med sansetap. På stadig flere samfunnsområder ser man en økt bevissthet om to- og flerspråklighet, kulturelt mangfold og bruk av tolk. Som tolk vil man møte mennesker som har stor variasjon i språklig bakgrunn, alder og livssituasjon, og tolkeoppdragene kan veksle fra hverdagslivets rutinemessige gjøremål knyttet til utdanning, arbeid og helse, til oppdrag knyttet til dramatiske hendelser i livet. De fleste tolkeoppdragene finner sted i direkte mellommenneskelige møter, men de kan også utføres via digital videooverføring. Å kunne gjennomføre et tolkeoppdrag på en god måte krever evne til å samarbeide både med tolkebrukere og kolleger.

Å tolke er en svært sammensatt og kompleks ferdighet. I løpet av tre år skal studenter tilegne seg et nytt språk, lære flere ulike kommunikasjonsmetoder og trene opp evnen til å oppfatte, prosessere og formidle informasjon fortløpende og simultant. Det er viktig at studentene utvikler gode språk- og tolkeferdigheter, men de må også ha kunnskaper om hva de gjør slik at de kan analysere ulike situasjoner og gjøre begrunnede valg underveis og innsiktsfulle og konstruktive evalueringer i etterkant av et oppdrag. Derfor er utdanningen både praktisk og teoretisk. Praksis og møter med tolkebrukere og veiledere er en sentral del av studiet. Teoretiske studier skal gi studentene redskaper for å bli reflekterte yrkesutøvere. For å møte behovet for kompetanse i norsk tegnspråk i samfunnet, tilbyr Høgskolen i Sør-Trøndelag flere av emnene i den treårige profesjonsutdanningen som selvstendige emner i norsk tegnspråk både som heltidsutdanning og som deltidsutdanning. Enkelte emner kan også tas som privatist.

MÅLGRUPPE

Studenter som er interessert i språk, kommunikasjon og mellommenneskelig samhandling kan ha glede av å søke seg inn på de ulike studietilbudene innen tegnspråk og tolking.

En tolk skal mestre språkene og kommunikasjonsmetodene som hørselshemmede og døvblinde mennesker benytter. Det som er særskilt med nettopp dette tolkeyrket, er at oversettelsen skjer i her og nå-situasjoner, og i reelle mellommenneskelige møter. Det vil si at man bør ha evne til å kunne forholde seg til andre mennesker på en faglig, trygg og inkluderende måte, og til å etablere profesjonelle, bærende relasjoner til andre mennesker. Studentene bør også ha interesse for kommunikasjon og interaksjonsmessige strukturer i mellommenneskelig samhandling, og for etiske problemstillinger som kan oppstå i tilknytning til hvordan tolker påvirker kommunikasjonssituasjoner de er en del av. Da mange tolkeoppdrag kan være krevende og uforutsigbare, passer tolkeyrket godt for personer som liker utfordringer.

Målgruppen for årsenheten i norsk tegnspråk er studenter som er nysgjerrig på språk og som ønsker å kombinere norsk tegnspråk med andre studier eller en annen profesjonsutdanning.

Målgruppen for deltidsstudiene i norsk tegnspråk vil til vanlig være profesjonsutøvere (lærere, førskolelærere, helsepersonell med flere) som har behov for kompetanse i norsk tegnspråk i sitt arbeid.

OPPTAKSKRAV OG RANGERING

Søkere til studiet må oppfylle krav om generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse. Med forbehold om at det finnes ledige plasser, kan det søkes om opptak direkte inn til andre studieår på grunnlag av fullført og bestått årsenhet i norsk tegnspråk (60 studiepoeng) fra Høgskolen i Sør-Trøndelag eller tilsvarende studium ved andre høyere utdanningsinstitusjoner. Ved flere kvalifiserte søkere enn ledige plasser, vil søkerne rangeres etter karakterer på årsenheten.

STUDIEPROGRAMMETS NIVÅ, VARIGHET OG OMFANG

Bachelor i tegnspråk og tolking er et heltidsstudium som går over tre år og gir 180 studiepoeng når hele studiet er gjennomført og bestått. Hvert studieår tilsvarer 60 studiepoeng. I tillegg til språkundervisning i grupper, individuelle praktiske øvelser, forelesninger og veiledning, krever studiet betydelig selvstendig arbeid av studentene både individuelt og i grupper.

Det første året i bachelorstudiet tilbys som en selvstendig årsenhet i norsk tegnspråk. Dette er et heltidsstudium som går over et år og gir 60 studiepoeng. Selv om studiet er undervisningsintensivt, krever det også en betydelig egeninnsats av studentene både individuelt og i grupper.

FORVENTET LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt utdanning skal studentene ha tilegnet seg kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som skal gjøre dem i stand til å tolke mellom mennesker med ulike forutsetninger i ulike situasjoner. Mange tolkeoppdrag kan være utfordrende på forskjellige måter og kreve erfaring. Dette innebærer at en nyutdannet kandidat må kunne vurdere sine faglige forutsetninger i forhold til hva hvert enkelt tolkeoppdrag krever, men også arbeide systematisk for å videreutvikle sin kompetanse. Utdanningen skal gi studentene et akademisk grunnlag for å kunne søke seg inn på et mastergradsstudium i tegnspråk og tolking.

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om norsk tegnspråk og språkets forankring i døves kultur og historie
- har kunnskap om samfunnets forhold til norsk tegnspråk, døves kultur og historie
- har bred kunnskap om språk, kommunikasjon og tolketeori
- har kunnskap om tolkeprofesjonens historiske utvikling, egenart og plass i samfunnet
- har kunnskap om sosiale og yrkesetiske utfordringer knyttet til tolkens rolle i ulike tolkesituasjoner
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid, nytenkning og innovasjon, innenfor tegnspråk og tolking
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan kommunisere flytende og uanstrengt på norsk tegnspråk på et nivå som tilsvarende B2 i Europarådets beskrivelse av nivåer av språktilegnelse i European Language Portfolio http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?M=/main_pages/levels.html
- kan tilpasse språkbruk og kommunikasjonsmetoder til personer med ulike kommunikative forutsetninger (som taktilt tegnspråk til døvblinde personer, tegn som støtte til munnnavlesning og skrivetolking til døvblitte personer, tydelig tale til sterkt tunghørte personer osv)
- kan forberede og gjennomføre tolkeoppdrag for døve, døvblitte og døvblinde tolkebrukere
- kan analysere og reflektere over egen og andres tolkefaglige utøvelse, blant annet for å videreutvikle egne ferdigheter
- kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg
- kan finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan samarbeide systematisk og konstruktivt med tolkebrukere og tolkekollegaer for at kvaliteten på tolking skal være best mulig, og tilpasset situasjonen og den enkelte tolkebrukers behov
- kan vurdere vanskegrad på ulike tolkeoppdrag i lys av egne tolkeferdigheter, faglige forutsetninger og sosiale og etiske utfordringer
- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og enkle prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan formidle tolkefaglige problemstillinger og fagstoff på muntlig og skriftlig norsk, og på norsk tegnspråk
- kan bruke tilegnede kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse til å formidle betydningen av tegnspråk- og tolkefaget for et inkluderende samfunn

OPPBYGNING OG SAMMENSETNING

Utdanningen består av emner som inngår i fagområdene norsk tegnspråk og tolking i teori og praksis. Emnene i norsk tegnspråk utgjør til sammen 80 studiepoeng, og emnene i tolking i teori og praksis utgjør 100 studiepoeng. Alle emnene i 2. og 3. studieår skal støtte opp om en helhetlig profesjonsutvikling. Første studieår i bachelor i tegnspråk og tolking, og den selvstendige årsheten i norsk tegnspråk har samme innhold.

Teoriundervisningen skal støtte opp under den praktiske språktilegnelsen slik at studentene utvikler best mulig tegnspråkferdigheter og har god innsikt i hvordan norsk tegnspråk er historisk forankret i kulturen til døve tegnspråkbrukere før og nå.

I løpet av den treårige profesjonsutdanningen har studentene inntil 14 uker med praksis. Praksis er beskrevet i en egen emnebeskrivelse. Det er en fast struktur på 13 av praksisukene. Den siste praksisuken organiseres mer fleksibelt som for eksempel punktpraksis, og vil delvis være avhengig av egnede arrangementer utenfor studiemiljøet. Det er obligatorisk tilstedeværelse på all praksis. Et dokumentert fravær på inntil 15 % vil bli akseptert.

STUDIEMODELLER

Bachelorgrad i tegnspråk og tolking

PRAKSIS

Innholdet i praksis er kommunikasjon, observasjon og tolking. Det er en fast struktur på 13 av praksisukene. Den siste praksisuken organiseres mer fleksibelt som for eksempel punktpraksis, og vil delvis være avhengig av egnede arrangementer utenfor studiemiljøet. Det er obligatorisk tilstedeværelse på all praksis. Et dokumentert fravær på inntil 20% vil bli akseptert.

Det er fem uker med veiledet praksis i 2.studieår:

- To uker kommunikasjons- og observasjonspraksis der en uke er lagt til et miljø eller en institusjon der norsk tegnspråk brukes aktivt, og en uke er lagt til en tolketjeneste
- En uke praksis i tolking for døve
- En uke praksis i tolking og ledsaging for døvblinde
- En uke praksis i tolking for døvblitte

I de tre ukene med praksis i tolking for henholdsvis døve, døvblinde og døvblitte vil studiestedet i samarbeid med veiledere og tolkebrukere skape simulerte, enkle tolkeoppdrag som øvingssituasjoner for tolkestudentene. Disse ukene skal være en overgangspraksis der studentene i tilrettelagte situasjoner får prøve å tolke samtaler som er tilpasset deres nivå. Hensikten med slike simulerte praksissituasjoner er at studentene skal få en førstegangserfaring som tolk der rammene er forholdsvis trygge, men der situasjonen skal være så utfordrende at studentene forstår kompleksiteten i det å skulle formidle informasjon og budskap mellom deltakere som trenger en tolk for å kommunisere.

Det er åtte uker med veiledet praksis i 3.studieår:

- En uke praksis i tolking og ledsaging for døvblinde
- Sju uker med generell tolkepraksis på tolketjenester og andre institusjoner der det tolkes for døve, døvblinde og døvblitte

I de åtte ukene med veiledet praksis i 3.studieår skal studentene tolke på reelle tolkeoppdrag.

Det er strenge krav til taushetsplikt for tolker, og det gjelder også tolkestudenter som er i praksis. Tolkestudentene må underskrive en erklæring om taushetsplikt om forhold de får kjennskap til om den enkelte tolkebruker mens de er i praksis.

Politiattest

Utdanningen omfattes av § 6-1 første ledd i forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr 15 om universiteter og høyskoler. Søkere skal legge frem politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd i forbindelse med opptak.

Søkere som får tilsagn om plass og som har merknad på politiattesten som er relevant for opptak, må sende politiattesten til HiST innen tre uker. Søkere som får tilsagn om plass og som ikke har merknad på politiattesten som er relevant for vedkommende utdanning, skal legge frem politiattest senest tre uker etter at tilsagn om studie plass er gitt. Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder. Det er svært viktig at disse fristene overholdes.

Se hist.no/politiattest for ytterligere informasjon.

LÆRINGSFORMER

Det benyttes et vidt spekter av arbeidsformer i studiet som inkluderer problembasert læring, forelesninger, språkundervisning i grupper, selvstudium, utvikling og drøfting av casebeskrivelser, rollespill og arbeid med mappeoppgaver.

Å utvikle gode ferdigheter innen tegnspråk og tolking krever mye praktisk språk- og tolketrening. Det er ønskelig at studentene deltar aktivt i tegnspråklige miljø ved siden av studiene.

Gjennom studieforløpet møter studentene ulike vurderingsformer, og både bokstavkarakterer (A-F) og uttrykkene bestått/ikke bestått benyttes. Obligatoriske arbeidskrav vurderes med uttrykkene bestått/ikke bestått. Endelig karakter i et emne blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.

Det er anledning til å framstille seg som privatist i emnene som inngår i første studieår (se egne emnebeskrivelser for privatister):

- Norsk tegnspråk i praksis (40 sp)
- Døves kultur og historie (10 sp)
- Tegnspråketeori (10 sp)

Progresjonskrav

Studenter som er tatt opp på treårig tegnspråk- og tolkeutdanning må ha gjennomført 1.studieår eller tilsvarende før de kan fortsette i 2.studieår.

Studenter må ha fullført og bestått 1.studieår og gjennomført 2.studieår, før de kan fortsette i 3.studieår.

Vitnemål utstedes først når alle deler av profesjonsutdanningen er gjennomført og godkjent. En student som ikke har fullført alle deler av studiet, vil kunne få en karakterutskrift.

INNPASSING

Innpassing av emner innen tegnspråk- og tolkestudier fra andre læresteder, vurderes etter individuell søknad.

TEKNISKE OG ANDRE FORUTSETNINGER

Det forventes at studentene gjør aktiv bruk av gjeldende digital læringsplattform der informasjon, litteratur og oppgaver fortløpende legges ut. Det forventes også at studentene anvender digitalt videoverktøy i arbeidet med å tilegne seg tegnspråk- og tolkeferdigheter.

SENSORORDNING

Intern og ekstern sensur i henhold til Lov om universiteter og høyskoler og nærmere bestemmelser for hvert enkelt emne.

INTERNASJONALISERING

Etter søknad kan studentene få vurdert muligheten for et studieopphold ved et lærested i utlandet. Rapport og eventuell framlegging fra oppholdet vil kunne erstatte andre arbeidskrav.

KVALIFIKASJON/VITNEMÅL

Fullført studium fører fram til graden bachelor i tegnspråk og tolking. Når alle deler av studiet er gjennomført og bestått, utstedes det et vitnemål for en bachelorgrad i tegnspråk og tolking. Det utstedes samtidig et engelskspråklig Diploma Supplement.

En fullført bachelor i tegnspråk og tolking vil kunne kvalifisere til opptak på en mastergradsutdanning i tegnspråk og tegnspråktolking ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

BACHELORGRAD I TEGNSPRÅK OG TOLKING

STUDIEPOENGBELASTNING

Emne	Avsl. Eks.	SP	2014 Høst	2015 Vår	2015 Høst	2016 Vår	2016 Høst	2017 Vår
4TGE1 Norsk tegnspråk i praksis		40	20	20				
4TGE2 Døves kultur og historie		10	5	5				
4TGE3 Tegnspråketeori		10	5	5				
4TOLK2E4 Norsk tegnspråk i teori og praksis 1		10			5	5		
4TOLK2E5 Språk, kommunikasjon og tolketeori 1		10			2,5	7,5		
4TOLK2E6 Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1		10			10			
4TOLK2E7 Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 1		10			10			
4TOLK2E8 Tolking og ledsaging for døvblinde 1		10			2,5	7,5		
4TOLK2E9 Tolking for døvblitte 1		10				10		
LTOT201P Tolkefaglig praksis 1		0			x	x		
LTOT3001 Norsk tegnspråk i teori og praksis 4		10					5	5
4TOLK3E11 Språk, kommunikasjon og tolketeori 2		10					5	5
4TOLK3E12 Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2		5					5	
4TOLK3E13 Bacheloroppgave i tegnspråk og tolking		15					10	5
4TOLK3E14 Tolking og ledsaging for døvblinde 2		5					5	
4TOLK3E15 Tolking for døvblitte 2		5						5
4TOLK3E16 Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 2		10						10
LTOT301P Tolkefaglig praksis 2		0					x	x
Sum		180	30	30	30	30	30	30

4TGE1 NORSK TEGNSPRÅK I PRAKSIS

Emnenavn (en)

Norwegian Sign Language – expressive and receptive skills

Emnenavn (nn)

Norsk teiknspråk i praksis

Omfang	40 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Marianne Pilskog Nyhus
Forkunnskapskrav	Generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse.
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Studentene møter norsk tegnspråk gjennom temaer som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tegnførråd og tegnspråklig kommunikasjon fra et bredt utvalg av emner i daglig kommunikasjon - Kropp i kommunikasjon – fra gester til tegn - Tegnspråktekster i ulike sjangere - Variasjon i språkbruk - Å snakke om tegnspråk på tegnspråk
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har et grunnleggende tegnførråd i norsk tegnspråk • har kunnskap om ulike sjangere i norsk tegnspråk • har kunnskap om hvordan norsk tegnspråk er forankret både i døves kultur og historie og i den norske kulturen <p>Ferdigheter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • forstår setninger og vanlige uttrykksformer knyttet til dagligdagse temaer • kan bruke grammatiske strukturer og virkemidler i norsk tegnspråk på et enkelt nivå • kan føre samtaler og utveksle informasjon om kjente forhold på norsk tegnspråk <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har strategier for å forstå andre og å gjøre seg forstått (kan oppklare kommunikasjon) • kan i noen grad tilpasse sin kommunikasjon til ulike tegnspråkbrukere
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	<p>Språklæring skjer gjennom varierte arbeidsformer som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intensiv språklæring i språkbad

- Dramaøvelser og rollespill
- Videoavlesing
- Oversettelse mellom norsk tegnspråk og norsk
- Tekstskaping på norsk tegnspråk
- Par- og gruppeøvelser
- Framlegg av tegnspråktekster
- Paneldebatt
- Muntlig og skriftlig refleksjon over egen språklæring

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	8	6
Kommentar til arbeidskrav:	Inntil 8 obligatoriske arbeidskrav (som videoopptak av tegnspråklige tekster, muntlige framlegg på tegnspråk, deltakelse i tegnspråklige arrangement).	
Oppmøte til undervisning	Det er krav om minst 80 % tilstedeværelse på språkbadet, som arrangeres de første 5 ukene av studieåret.	
Kommentar til arbeidskrav:		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen, jf Forskrift om studier og eksamen ved HiST.	
Kommentar til arbeidskrav:	Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles senest 3 uker før den aktuelle eksamen og gis en endelig frist for å oppfylle kravene.	
	Det kan gis kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse ved dokumentasjon på gyldig fravær.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell		1 time Timer	A-F	100 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Individuell muntlig praktisk eksamen i og på norsk tegnspråk i emnets 2.semester. Arrangeres i grupper. Inkludert forberedelsestid varer eksamen i inntil en time.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen hjelpemidler					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Dette emnet er primært et praktisk studium med mye språkundervisning og språktrening. Både emnet Døves kultur og historie (4TGE2) og emnet Tegnspråkteori (4TGE3) skal støtte opp om den praktiske språkundervisningen. Teoristoffet er lagt til disse to emnene.

I løpet av studieåret skal dere se mange tegnspråktekster som finnes som videofiler på nettsider, lokale servere og dvd'er.

Noen kilder til slike tegnspråktekster er:

Nettsteder/CD-ROM/DVD

Ressurs for hørselshemmede

www.erher.no

Norsk tegnordbok

www.tegnordbok.no

Mine tegn - et nettsted der du kan lage din egen oversikt over tegn du lærer

www.minetegn.no

Erlenkamp, S. (2002). *Lærings- og undervisningsmaterieell relatert til tegnspråk (LURT)*

<http://lurt.alt.hist.no>

Norges Døveforbund

www.deafnet.no

Zoom webTV (Små filmer og reportasjer)

www.zoom.coip.no

TegnStart.1 (2004). Trondheim: Møller kompetansesenter. (CD-ROM)

TegnStart.2 (2004). Trondheim: Møller kompetansesenter. (CD-ROM)

TegnStart.3 (2009). Trondheim: Møller kompetansesenter. (CD-ROM)

Kvinnen i norsk døvehistorie. (2007). Trondheim: Møller kompetansesenter. (DVD)

Pulverheksa på tegnspråk. (2008). Trondheim: Møller kompetansesenter. (DVD)

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
TS110	20
TS130	20
TG110	20
TG130	20

4TGE2 DØVES KULTUR OG HISTORIE

Emnenavn (en)	Deaf culture and history
Emnenavn (nn)	Døve sin kultur og historie
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Marianne Pilskog Nyhus
Forkunnskapskrav	Generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse.
Anbefalte forkunnskaper	

Emneinnhold

Døves kultur og historie i det norske samfunnet belyses gjennom temaer som:

- Minoritets- og majoritetskultur
- Anerkjennelse og kompenseringssyn
- Utenfra- og innenfraperspektiv
- Oppvekst, familie og fritid
- Skole, utdanning, yrke
- Identitet, døv identitet, døv kultur
- Foreningsliv lokalt og nasjonalt, idrettslag og døvehytter
- Døvekirken
- Internasjonalt samarbeid og engasjement
- Kulturelle uttrykksformer blant døve

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om framveksten av døveskoler i Norge og i Europa, og om framveksten av det norske døvesamfunnet gjennom døveforeninger, Norges Døveforbund og andre organisasjoner for og av døve
- har kunnskap om Norges Døveforbunds viktigste kampsaker fra 1918 til fram til i dag
- har kjennskap til sentrale internasjonale hendelser innen døv kultur og historie
- har kunnskap om kulturelle uttrykksformer blant døve
- har kunnskap om moderne teknisk-medisinske tilbud til døve og dagens oppvekstsituasjon for døve og sterkt tunghørte

Ferdigheter

Studenten

- kan observere, beskrive og forklare kulturelle likheter og forskjeller mellom døve og hørende
- kan omgås døve på en liketil og naturlig måte, kjenner de vanlige turtakingsreglene og dialogstrategiene som er brukt i døvemiljøet

Generell kompetanse

Studenten

- kan finne, vurdere og framstille konkrete eksempler fra døves liv og virke og belyse dem i en større historisk, samfunnsmessig og kulturell kontekst

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Foresninger og litteraturstudier, gruppearbeid, videoanalyse, oppgaveskriving, intervju og samtaler med døve. Dokumentasjon: opptak, konvertering og presentasjon av funn

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	3
Kommentar til arbeidskrav:	Læringsmappe med inntil 4 (gruppe-) oppgaver med mntlige framlegg.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen, jf Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag § 5-3 (2). Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles senest 3 uker før den aktuelle eksamen og gis en endelig frist for å oppfylle kravene. Det kan gis kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse ved dokumentasjon på gyldig fravær.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappevurdering i vårsemesteret. En oppgave leveres til til vurderingsmappen sammen med et refleksjonsskriv på 1 til 2 sider. Nærmere instruks vil bli gitt.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt. Regler for bruk av hjelpemidler skjer etter Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (http://hist.no/lover/)					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Amundsen, G., & Holm, A. (2001). Tegnspråk og norsk og noen døve elever i et tospråklig læringsmiljø. I H. Fottland (red.), *Tilpasning og tilhørighet i en skole for alle* (s. 123-138). Bergen: Fagbokforlaget. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Bergh, G. (2004). *Norsk tegnspråk som offisielt språk*. Oslo: ABM-utvikling.

Breivik, J. K. (2007). *Døv identitet i endring: lokale liv - globale bevegelser*. Oslo: Universitetsforlaget.

Breivik, J. K. (2000). Døve - funksjonshemmede eller kulturell minoritet? I T. I. Romøren (red.), *Usynlighetskappen: levekår for funksjonshemmede* (s. 83-103). Oslo: Akribe. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Breivik, J. K. (2000). Sosial konstruksjon av döv identitet (Hilde og Anitas historier). I P. Solvang, J. Froestad & M. Söder (red.), *Funksjonshemming, politikk og samfunn* (s. 144-157). Oslo: Gyldendal akademisk. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Breivik, J.-K. (2006). Døv identitetspolitikk - en særegen form for normalitet? I T. H. Eriksen & J.-K. Breivik (red.), *Normalitet* (s. 187-202). Oslo: Universitetsforlaget. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Eriksson, P. (1993). *Dövas historia: Del 1. DaubhaR - daufr - döver - döv: en faktasamling*. Örebro: SIH-läromedel.

Erlenkamp, S. (2006). CI og tegnspråk: enten eller eller både og? *Nordisk tidskrift för hörsel- och dövundervisning : NTD*(5), 6-11. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Erlenkamp, S., Gjølven, S., Haualand, H., Kvitvær, H. B., Peterson, P. R., Schrøder, O.-I., & Vonen, A. M. (2007). *Begrunnelser for å gjøre norsk tegnspråk til offisielt språk*. Oslo: Norges Døveforbund. Notat fra utvalg opprettet av styret for Norges Døveforbund.

Grønlie, S. M. (2005). *Uten hørsel?: en bok om hørselhemming*. Bergen: Fagbokforlaget.

Haualand, H. M. (2002). *I endringens tegn: virkelighetsforståelser og argumentasjon i døvebevegelsen*. Oslo: Unipub.

Lane, H. (1995). Constructions of Deafness. *Disability & Society*, 10(2), 171-190. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Mindess, A., Holcomb, T. K., Langholtz, D., & Moyers, P. P. (2006). *Reading between the signs: intercultural communication for sign language interpreters* (2nd ed.). Boston: Intercultural Press. Tilgjengelig som e-bok:

<http://site.ebrary.com/lib/histno/docDetail.action?docID=10448411>

Finnes også som:

Mindess, A., Holcomb, T. K., Langholtz, D., & Moyers, P. P. (1999). *Reading between the signs: intercultural communication for sign language interpreters*. Yarmouth, Me.: Intercultural Press. (kap. 1-5).

Ohna, S. E. (1996). Å være döv i en hørende verden. *Nordisk tidskrift för dövundervisningen* (2), 53-66. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Ohna, S. E. (2001). *Å skape et selv: døves fortellinger om interaksjoner med hørende*. Oslo: Unipub.
(kap.3)
(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Ohna, S. E. (2003). *På vei mot en ny grunnskoleopplæring for døve elever: en evalueringsstudie etter Reform 97*. Oslo: Skådalen kompetansesenter.
(kap.2).
(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Peterson, P. R. (2009). Tegnspråkets fremtid - vårt felles ansvar! I Aa. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), *Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling* (s. 134-139). Trondheim: Møller kompetansesenter.
Tilgjengelig som e-bok:
<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Rekkedal, A. M. (1997). Døve barns skolegang ved Kristiania off. skole for døve i perioden 1915 til 1930. *Døves tidsskrift* (20-22).
(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Schröder, O.-I. (1998). Døvehumor - hva er det for noe? *Nordisk tidsskrift för dövundervisningen* (2), 38-48.
(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Simonsen, E. (2009). Hørsel eller døvhet?: en historisk innføring i feltet. I Aa. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), *Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling* (s. 12-20). Trondheim: Møller kompetansesenter.
Tilgjengelig som e-bok:
<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Ulvestad, L. (2007). *Fra døveskole til knutepunktskole: fremveksten av en statlig videregående døveskole i Bergen 1942-2005*. Masteroppgave i historie, Universitetet i Bergen, Bergen.
Tilgjengelig fra:
https://bora.uib.no/bitstream/1956/2338/1/Masterthesis_Ulvestad.pdf

Utdanningsdirektoratet (2009). *Veileder for opplæring av barn og unge med hørselshemming*. Oslo, Utdanningsdirektoratet.
Tilgjengelig fra:
http://www.udir.no/Upload/5/Veileder_for_oppl%c3%a6ring_av_barn_og_unge_med_horselshemming_010211.pdf?epslanguage=no

Vonen, A. M. (1999). Emosjonelle sider ved språk. I E. Simonsen & K. Arnesen (red.), *Fornuft og følelser - perspektiver etter 150 års undervisning av døve og døvblinde : rapport fra seminar 15.-16. oktober 1998, Helga Engs hus, Universitetet i Oslo* (s. 69-86). Oslo: The Research and Development Unit, Skådalen Resource Centre.
(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Wallvik, B. (1997). *...ett folk utan land*. Borgå: Döva och hörselskadade barns stödförening r.f.

Østberg, T. (1998). *Døvhet og døve: belyst ved tre sosiologiske forståelsesmodeller*. Oslo: Skådalen kompetansesenter.
(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Nettsted:

Deaf History International: <http://www.deafhistoryinternational.com/>

Døve i det tredje riket: <http://www.erher.no/materiell/vgs-det-tredje-riket/source/index.html>

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Vurderes individuelt	

4TGE3 TEGNSPRÅKTEORI

Emnenavn (en)	Norwegian Sign Language – grammar and theory
Emnenavn (nn)	Teiknspråkteori
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Lindsay Ferrara
Forkunnskapskrav	Generell studiekompetanse eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	Innføring i lingvistisk teori med fokus på likheter og forskjeller mellom tegnspråk og talespråk: <ul style="list-style-type: none"> - Meningsdanning gjennom språklig og gestuell kommunikasjon - Fonologiske, morfologiske og syntaktiske strukturer i norsk tegnspråk - Grammatiske forskjeller mellom norsk og norsk tegnspråk - Forholdet mellom makt og språk, og konsekvenser for språkbruk
Forventet læringsutbytte	Kunnskap Studenten <ul style="list-style-type: none"> - har kunnskap om ulike meningsdanningsmekanismer knyttet til visuelle språk - har kunnskap om ulike grammatiske elementer i norsk tegnspråk, deriblant:<ul style="list-style-type: none"> - ulike typer tegn - språkbruk og språklig variasjon - tegnets oppbygging - tegndanning og tegnmodifikasjon

Ferdigheter

Studenten

- kan snakke om ulike aspekter ved grammatikken i norsk tegnspråk fra et lingvistisk perspektiv
- kan identifisere enkelte grammatiske elementer i en tegnspråktekst
- kan drøfte likheter og forskjeller mellom talte språk og tegnede språk på et grunnleggende nivå

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle kunnskap om norsk tegnspråk muntlig og skriftlig

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Forelesninger, pensumlesing, individuelt og gruppearbeid med praktiske og teoretiske oppgaver, gruppe- og klassediskusjoner, framlegg i plenum, videoanalyse

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Læringsmappe med 4 oppgaver.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen, jf Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag § 5-3 (2). Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles senest 3 uker før den aktuelle eksamen og gis en endelig frist for å oppfylle kravene.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		4 Uke(r)	A-F	100 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Hjemmeeksamen er en fagtekst som bygger på arbeidene i læringsmappen og som inkluderer analyser og transkripsjoner. Krav til omfang er 2500-3000 ord med skriftlig tekst eller 8-10 minutter innspilt video på norsk tegnspråk.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt. Regler for bruk av hjelpemidler skjer etter Forskrift om studier og eksamen ved HiST.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Reading list

Cormier, Kearsy, Smith, Sandra, & Zwets, Martine. (2013). Framing constructed action in British Sign Language narratives. *Journal of Pragmatics*, 55, 119-139. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.pragma.2013.06.002>

Erlenkamp, Sonja. (2009). "Gesture verbs": Cognitive-visual mechanism of "classifier verbs" in Norwegian Sign Language. *CogniTexts*, 3. Tilgjengelig fra: <http://cognitextes.revues.org/250>

Ferrara, Lindsay, & Taylor, Elizabeth. (2008, November 20-21). *Language mixing in bilingual English/ ASL discourse*. Paper presented at the University of Melbourne Linguistics and Applied Linguistics Post Graduate Conference, University of Melbourne.

Hodge, Gabrielle, & Johnston, Trevor. (2014). Points, depictions, gestures and enactment: Partly lexical and non-Lexical signs as core elements of single clause-like units in Auslan (Australian Sign Language). *Australian Journal of Linguistics*, 34(2), 262-291. doi: 10.1080/07268602.2014.887408

Tilgjengelig fra: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/07268602.2014.887408>

Holten, S. M., & Lønning, H. R. (2011). Døves språkholdninger og norsk tegnspråk. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 29(1), 7-24. Tilgjengelig fra: <http://ojs.novus.no/index.php/NLT/article/view/734>

Johnston, Trevor. (2010). From archive to corpus: transcription and annotation in the creation of signed language corpora. *International Journal of Corpus Linguistics*, 15(1), 104-129. doi: 10.1075/ijcl.15.1.05joh

Johnston, Trevor, & Schembri, Adam. (2007). *Australian Sign Language (Auslan): An introduction to sign language linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Johnston, Trevor, Vermeerbergen, Myriam, Schembri, Adam, & Leeson, Lorraine. (2007). "Real data are messy": Considering cross-linguistic analysis of constituent ordering in Australian Sign Language (Auslan), Vlaamse Gebarentaal (VGT), and Irish Sign Language (ISL). In Pamela Perniss, R Pfau & M Steinbach (Eds.), *Proceedings of the workshop on sign languages: A cross-linguistic perspective, Mainz, Germany, March 25-27, 2004* (pp. 163-205). Berlin: Mouton de Gruyter.

Liddell, Scott K, & Metzger, Melanie. (1998). Gesture in sign language discourse. *Journal of Pragmatics*, 30, 657-697.

Schembri, Adam, Jones, Caroline, & Burnham, Denis. (2005). Comparing action gestures and classifier verbs of motion: Evidence from Australian Sign Language, Taiwan Sign Language, and nonsigners' gestures without speech. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education*, 10(3), 272-290. doi: 10.1093/deafed/eni029

Tilgjengelig fra: https://www.swetswise.com/swoc-web/link/access_db?issn=1465-7325&vol=00010&iss=00003&page=272&year=2005

Tucker, Bonnie Poitras. (1998). Deaf Culture, cochlear implants, and elective disability. *The Hastings Center Report, July-August 28(4)*, 6-14.

Vogt-Svendsen, Marit. (2001). A comparison of mouth gestures and mouthings in Norwegian Sign Language (NSL). In Penny Boyes Braem (Ed.), *The hands are the head of the mouth: The mouth as articulator in sign languages* (pp. 9-39). Hamburg, Germany: Signum Verlag.

Websites and miscellaneous materials

"APA referencing exercises": <http://elc.polyu.edu.hk/cill/writing/#Referencing>

"Fagskriving": http://www.fag.hiof.no/lu/fag/norsk/1/101/mm/forside_norsk101/ny_side_8.htm

"ALTs krav til fagtekster": <https://www.hist.no/multimedia/11943/ALTs-krav-til-fagtekster.pdf>

"Studiehjelp fra bibliotek": <http://hist.no/content/30229/Studiehjelp-fra-biblioteket>

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Vurderes individuelt	

4TOLK2E4 NORSK TEGNSPRÅK I TEORI OG PRAKSIS 1

Emnenavn (en)	Norwegian Sign Language – theoretical and practical skills 1
Emnenavn (nn)	Norsk teiknspråk i teori og praksis 1
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	Generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse.
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Emneinnhold	Meningsdanningsprosesser knyttet til visuelle språk: <ul style="list-style-type: none"> - Koherens og kohesjon - Profilerings - Komplekse konstruksjoner: visuell oppdeling - Kunnskap om modalitetsforskjeller - Metaforer i språk - Sjanger og stil - Sammenheng i tekst
Forventet læringsutbytte	Kunnskap Studenten <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om koherens og kohesjonsmekanismer i kommunikasjon generelt og i norsk tegnspråk spesielt • har kunnskap om meningsdanningsprosesser knyttet til et visuelt språk

- har kunnskap om ulike språklige virkemidler i norsk tegnspråk
- har kunnskap om språkbruk, stil og register i norsk tegnspråk

Ferdigheter

Studenten

- kan produsere og forstå sammenhengende ytringer på norsk tegnspråk om kjente emner eller temaer av personlig interesse
- kan beskrive erfaringer og hendelser på norsk tegnspråk
- kan uttrykke og argumentere for meninger, ønsker og holdninger på norsk tegnspråk
- kan anvende fagbegreper for å kommunisere om tegnspråk

Generell kompetanse

Studenten

- kan sammenligne språklige virkemidler i norsk tegnspråk og andre språk
- kan registrere flyt og brudd i tegnspråklig kommunikasjon
- kan formidle kunnskap om norsk tegnspråk på norsk tegnspråk og på norsk

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Forelesninger, pensumlesing, individuelt og gruppearbeid med praktiske og teoretiske oppgaver, tekstsøking på norsk tegnspråk, gruppe- og klassediskusjoner, framlegg i plenum, videoanalyse

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Læringsmappe med 4 arbeider, der to av arbeidene er teoretisk orientert, og to av arbeidene er praktisk orientert.	
Muntlig framlegg	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	2 framlegg, primært knyttet til arbeidene som skal i læringsmappen.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell vurderingsmappe i vårsemesteret med 2 oppgaver (en teoretisk og en praktisk) hentet fra læringsmappen.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Bøker og artikkeler

Cormier, Kearsy, Smith, Sandra, & Zwets, Martine. (2013). Framing constructed action in British Sign Language narratives. *Journal of Pragmatics*, 55, 119-139. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.pragma.2013.06.002>

Ferrara, Lindsay. (2012). *The grammar of depiction: Exploring gesture and language in Australian Sign Language (Auslan)* (pp. 37-66). (Ph.D. Dissertation), Macquarie University, Sydney.

Johnston, Trevor, & Schembri, Adam. (2007). *Australian Sign Language: An introduction to sign language linguistics* (pp. 232-242, 274-275). Cambridge: Cambridge University Press.

Liddell, Scott K. (2003). *Grammar, gesture, and meaning in American Sign Language* (pp. 66-316, 355-362). New York: Cambridge University Press.

Liddell, Scott, Vogt-Svendsen, Marit, & Bergman, Brita. (2007). A crosslinguistic comparison of buoys: Evidence from American, Norwegian, and Swedish Sign Language. In Myriam Vermeerbergen, Lorraine Leeson & Onno Crasborn (Eds.), *Simultaneity in signed languages: Form and function* (pp. 187-215). Amsterdam: John Benjamins.

MacGregor, David. (2004). Real space blends in spoken language: Evidence from "Mr. Roberts". *Gesture*, 4(1), 75-89.

Nilsson, Anna-Lena. (2007). The non-dominant hand in a Swedish Sign Language discourse. In Myriam Vermeerbergen, Lorraine Leeson & Onno Crasborn (Eds.), *Simultaneity in signed languages: Form and function* (pp. 163-186). Amsterdam: John Benjamins.

Russo, Tommaso. (2005). A crosslinguistic, cross-cultural analysis of metaphors in two Italian sign language (LIS) registers. *Sign Language Studies*, 5(3), 333-359, 384.

Selvik, Kari-Ann. (2009). At skabe kommunikation med personer med medfødt døvblindhed (pp. 4-23). Herlev: Videnscenter for Døvblindfødte. Retrieved from <http://www.socialstyrelsen.dk/filer/udgivelser/at-skabe-kommunikation-med-personer-med-medfodt/view>

Selvik, Kari-Anne. (2011). Tidsuttrykk i rommet: en kognitiv lingvistisk tilnærming til en gruppe tidsuttrykk i norsk tegnspråk. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 29(1), 38-53.

Vogt-Svendsen, Marit, & Bergman, Brita. (2007). Point buoys: The weak hand as a point of reference for time and space. In Myriam Vermeerbergen, Lorraine Leeson & Onno Crasborn (Eds.), *Simultaneity in signed languages: Form and function* (pp. 217-236). Amsterdam: John Benjamins.

Videoer og nettsider

Bjerkli, Georg. *Tegnspråkpoesi*. Trondheim, Norway: Statped. Retrieved from <http://www.erher.no/materiell/lae-tegnspraakpoesi/source/index.html>

Bjerkli, Georg. *Fisketuren*. Trondheim, Norway: HiST-ALT.

Bjerkli, Georg & Aasen, Magnus Fætten. (2014). *Flytting til rødbygge*. Trondheim, Norway: HiST-ALT.

Guttestreker: Humoristiske fortellinger fra livet på døveskolen. Trondheim, Norway: Statped. Retrieved from <http://www.erher.no/grunnskole/guttestreker/>

Nilsson, Anna-Lena, & Ferrara, Lindsay. (2015). *Andrespråksproduksjon av norsk tegnspråk-egen produksjon og talking*. Dataset. Trondheim, Norway: HiST-ALT.

NRK. (2015-16). *Tegnspråknytt*. Retrieved from <http://tv.nrk.no/serie/tegnspraaknytt>

Raanes, Eli, Ferrara, Lindsay, & Nilsson, Anna-Lena. (2014). *Humor på norsk tegnspråk* [Video dataset]. Trondheim, Norway: HiST-ALT.

Utrydningstruede fortellinger på tegnspråk. (2012). Trondheim, Norway: Møller-Trøndelag kompetansesenter.

Zuckerman, Mira & Fjeldstad, Kjersti. (2008). *Jeg har en drøm*. Trondheim, Norway: Statped.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

4TOLK2E5 SPRÅK, KOMMUNIKASJON OG TOLKETEORI 1

Emnenavn (en)	Language-, communication- and interpreting theory 1
Emnenavn (nn)	Språk, kommunikasjon og tolketeori 1
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Emneinnhold	<p>Emnet Språk, kommunikasjon og tolketeori 1 må sees i sammenheng med praksis og med emnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Norsk tegnspråk i teori og praksis 3 - Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 1 - Tolking og ledsaging for døvblinde 1 - Tolking for døvblitte 1 - Tolkefaglig praksis <p>Emnet belyser teoretiske aspekter ved kommunikasjon og tolking gjennom temaer som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grunnleggende kommunikasjonsteori o Ulike kommunikasjonsmodeller o Kommunikasjonens kontekst, hensikt og budskap o Mottakerbevissthet

- Grunnleggende språkteori
  - o Språkets form, innhold og bruk
  - o Metaforisk språkbruk
- Meningsdanning
- Grunnleggende tolketeori

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om kommunikasjon
- har kunnskap om to- og flerspråklighet
- har kunnskap om språklige virkemidler
- har grunnleggende kunnskap om tolkeprosesser

Ferdigheter

Studenten

- kan observere og beskrive forhold ved ulike kommunikasjonssituasjoner med og uten tolk

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over og formidle faglig kunnskap muntlig og skriftlig

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studenten vil møte arbeidsformer som:

- Forelesninger
- Gruppe- og klassediskusjoner
- PBL-arbeid
- Framlegg individuelt og i grupper
- Observasjon og deltakelse i praksis
- Arbeid med oppgaveskriving individuelt og i gruppe

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Læringsmappe med individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Dette kan være fagtekster, refleksjonsnotater, logger, praksisrapport og videoopptak av tegnspråktekster.	
Muntlig fremlegg	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	Fremleggene er primært knyttet til oppgavene i læringsmappen.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappevurdering i vårsemesteret med tre arbeider hentet fra læringsmappen.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

- Banna, K. (2004). Auslan interpreting: What can we learn from translation theory? *Deaf Worlds. International Journal of Deaf Studies* 20:2. (s. 104-110) (7 sid)
- Berge, S. S., & Ragnheiður Karlsdóttir (2003). *Tegnspråktolkens handlinger*. Trondheim: Tapir. (84 sid.)
- Berge, S. S., & Raanes, E. (red.). (2008). *Rapport fra konferansen: TSS: Talking med tegn-som-støtte : 1. april 2008*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning. (67 sid.)
[TSS-rapport \(Adobe Acrobat\)](#)

- Davis, J. E. (2005). Code Choices and Consequences: Implications for Educational Interpreting. I M. Marschark, R. Peterson & E. A. Winston (red.), *Sign language interpreting and interpreter education : Directions for research and practice* (s. 112-141). New York: Oxford University Press. (30 sid)
- Hansen, Aa. L. (2009). Kommunikative fellesskap i visuelt orienterte læringsmiljø. I: Hansen, Garm og Hjelmervik (red.), *Hørsel – språk og kommunikasjon*. (s.123-131). Trondheim: Møller kompetansesenter. (9 sid)
Tilgjengelig som e-bok:
<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>
- Holm, A. (2010). Kommunikativ språkbruk og språkstrategier hos to døve barn i tegnspråklig – og talespråklig miljø. *NOA: norsk som andrespråk*, 26(1), 56-75, 89-90. (22 sid)
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Hverdagslivets metaforer: fornuft, følelser og menneskehjernen*. Oslo: Pax. Kapittel 1-17, s. 7-101 (95 sid)
- Matthews, P., & Foley-Cave, S.F. (2004). "Village life: Deaf culture in contemporary Ireland." I; P. McDonnel (red.), *Deaf Studies in Ireland: An introduction*. (s. 65-84) Coleford: Douglas McLean. (20 sid)
- Napier, J., Goswell D., & McKee R. (2010). *Sign Language Interpreting: theory and practice in Australia and New Zealand*. Sydney: The Federation Press. (Kap. 1-4 & 6-8; s. 1-60 & 91-180). (151 sid)
- Russel, D. (2005). Consecutive and simultaneous interpreting. I T. Janzen (red.), *Topics in signed language interpreting: theory and practice* (s. 135-164). Amsterdam: John Benjamins. (30 sid)
- Skedsmo, K. (2007). *Översättning i grenseland: et performativt perspektiv*. Oslo: Unipub. (170 sid)
- St.meld. nr. 35 (2008). *Mål og mening: ein heilskapleg norsk språkpolitikk*. (ST.meld. nr. 35, 2007-2008). Oslo: Kultur- og kirke departementet. Kap. 1-2, 5, 10 (sid 13-22, 61-83, 213-239) (60 sid)
Tilgjengelig fra:
<http://www.regjeringen.no/pages/2090873/PDFS/STM200720080035000DDDPDFS.pdf>
- Strandvik, I. (2000) Översättningsteorin och översättarna. Om nytta med översättningsteori. I B. Englund Dimitrova (red.) *Översättning och tolkning: rapport från ASLA:s höstsymposium. Stockholm 5-6 november 1998*. (s. 299-309) (11 sid)
- Svennevig, J. (2009). *Språklig samhandling: innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse* (2. utg.). Oslo: Landslaget for norskundervisning (LNU) : Cappelen akademisk forlag. (295 sid.)
Valda sidor enligt lärarens anvisningar. Ca 200 sidor enligt lärarens anvisningar. (200 sid)

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

4TOLK2E6 PROFESJONSKUNNSKAP OG YRKESETIKK 1

Emnenavn (en)	Professional and ethical knowledge 1
Emnenavn (nn)	Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø Nora Sletteng
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Emneinnhold	<p>Emnet Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1 må sees i sammenheng med praksis og med emnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 1 - Tolking og ledsaging for døvblinde 1 - Tolking for døvblitte 1 - Tolkefaglig praksis <p>Emnet skal gi en grundig innføring i profesjonsmessige og yrkesetiske aspekter ved tolkeyrket, samt utvidet kunnskap om tolkens ulike brukergrupper. Emnet er organisert rundt følgende tema med angitte undertema:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tolkeyrkets utvikling i Norge - Hva er etikk og hva er yrkesetikk? - Hvem er tolkens yrkesetikk til for? - Hva vil det si å være profesjonell? - Profesjonsbegrepet i et overordnet samfunnsperspektiv - Tolkers yrkesetiske retningslinjer - Hvordan er det å være tolkebruker? - Yrkesetikk for den enkelte og yrkesetikk i et organisasjonsperspektiv

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om hvilke ulike brukergrupper og hvilke ulike tolkeområder en tolk stilles overfor som yrkesutøver
- har inngående kunnskap om brukergruppene døve, døvblinde og døvblitte og behov og rettigheter disse kan ha i møter der det deltar tolk
- har kunnskap om tolkeyrkets profesjonshistorie, særlig de yrkesetiske utviklingslinjene
- har anvendbar kunnskap om viktige yrkesetiske og profesjonsmessige forhold som styrer tolkers yrkesutøvelse
- har oversikt over en del grunnleggende profesjonssosiologiske og fagetiske tematikker

Ferdigheter

Studenten

- kan reflektere teoretisk stilt overfor yrkesmessige dilemmaer og problemstillinger
- kan reflektere over hva det innebærer å utvise faglig skjønn og redegjøre for hva slags beveggrunner som styrer ens skjønn
- kan etablere og fungere i en tolkesituasjon

Generell kompetanse

Studenten

- har oversikt over hva som kjennetegner profesjoner og det å være profesjonell
- kan se sitt fag og sin fagtradisjon i sammenheng med andre fags tilsvarende tradisjoner
- kan skrive fagtekster

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet Profesjonskunnskap og yrkesetikk skal gi den enkelte student mulighet til å utvikle sin yrkesidentitet og forberede den enkelte på et yrkesliv som tolk. Dette søkes oppnådd gjennom læringsformer som i høy grad legger opp til at studentene skal reflektere og diskutere med hverandre og lærerne. Ved siden av ordinære forelesninger legges det dermed stor vekt på arbeid med kasuistikker og yrkesmessige problemstillinger. Dette innebærer at det stilles krav til den enkeltes deltakelse i både muntlige og skriftlige aktiviteter. I noen sammenhenger vil det også være aktuelt å bygge opp rollespill for å skape grunnlag for felles refleksjon over praktiske dilemma.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere inn oppgaver knyttet til profesjonskunnskap og yrkesetikk. Arbeidskravene kan være diskusjon av situasjonsbeskrivelser, skrivning av refleksjonsstekst og skrivning av fagtekst.	
Muntlig fremlegg	2	2
		Obligatorisk tilstedeværelse

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:		Tema for fremlegg kan ta utgangspunkt i praksis eller situasjonsbeskrivelser som diskuteres i undervisning
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
		Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.
Kommentar til arbeidskrav:		Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		En uke Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:						Individuell hjemmeeksamen med en ukes varighet i høstsemesteret.
Tillatte hjelpemidler:						Alle hjelpemidler tillatt.
NY / UTSATT EKSAMEN						Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.

LÆREMIDLER

[Forvaltningsloven] Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven), med endringer. Oslo: Lovdata.

Tilgjengelig fra:

<http://www.lovdata.no/all/nl-19670210-000.html> (samme som i emne 12)

Gjøen, S. (2008). Verdens beste tolkeordning. I H. Herland (red.), *Tegnspråkets fremtid - vårt felles ansvar: Norges døveforbund 90 år, 1918-2008* (s. 139-145). Oslo: Norges døveforbund.

Justis- og politidepartementet (2005). *Rett til tolk: talking og oversettelse i norsk straffeprosess*. Oslo: Justis- og politidepartementet.

Tilgjengelig fra:

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/jd/rap/2005/0005/ddd/pdfv/240757-rett_til_tolk.pdf

Kermit, P. (2002). *Hva gjør en tolk og hva gjør en god tolk?: om tolkens yrkesetikk*. Samme som emne 12

Kermit, P. (2004). Yrkesetikk og annen etikk: om hva yrkesetiske retningslinjer bør handle om. *Tolkeavisa: medlemsblad av og for tolker tilknyttet Tolkeforbundet*, (2),15-17.

Kermit, P. (2005). *Å ville hjelpe uten å ville være hjelper: tolkers yrkesetikk i skjæringspunktet mellom anerkjennelse og dyktighet*.

Kermit, P. (2006). Tegnspråk og anerkjennelsen av døve som en språklig minoritet. I S. R.

Jørgensen & R. L. Anjum (red.), *Tegn som språk: en antologi om tegnspråk* (s. 47-59). Oslo: Gyldendal akademisk.

Napier, J., Goswell D., McKee R. (2010). Sign language interpreting: theory and practice in Australia and New Zealand. Sydney: The Federation Press. (Kap. 5).

Nasjonal standard for tolketjenesten (2004). Oslo: Rikstrygdeverket, Hjelpemiddelkontoret.

Tilgjengelig fra:

<http://www.nav.no/binary?id=1073755254&download=true>

Nilsen, A. B. (2011). Tolkemedierte samtaler - makt og avmakt i offentlig sektor. *Norsk filosofisk tidsskrift*, 46(1), 62-74, 77.

Tilgjengelig fra: <http://www.idunn.no/ts/nft/2011/01/art01>

Olsen, T., Mjøen, O. M., Rønning, H., & Kermit, P. (2010). *Tegn, tillit og troverdighet: om rettsikkerhet for døve og hørselshemmede* (NF-rapport nr. 11/2010). Bodø: Nordlandsforskning.

Kap. 3: Tolkens rolle og vurdering, s. 63-84.

Tilgjengelig fra:

http://nordlandsforskning.no/getfile.php/Dokumenter/Rapporter/2010/Rapport_11_2010.pdf

Røkenes, O. H. (2012). *Bære eller bryte: kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker* (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke.

Urgård, S., & Jensen, H. (2008). Kommunikasjon via tolk - tolking i terapi. *Impuls*, 62(3), 84-88.

Urstad, A. S. (2010). *Tegnspråktolken i møte med døvekulturen: en undersøkelse med et fenomenologisk og hermeneutisk perspektiv på hvordan tegnspråktolken kan forstå døvekulturen* (Masteroppgave, Misjonshøgskolen). Stavanger: Misjonshøgskolen.

kap. 4, 5 og 6. Tilgjengelig fra:

<http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/162169>

Woll, H. (red.), (1999). *Historien om tolkeyrkets fremvekst: hvordan døvetolker og døvblindetolker ble en egen yrkesgruppe i Norge*. Bergen: Døves forlag.

Yrkesetiske retningslinjer for tolker

Tilgjengelig fra: <http://www.tolkeforbundet.no/om/etikk>

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

4TOLK2E7 TOLKING MELLOM NORSK TEGNSPRÅK OG NORSK 1

Emnenavn (en)	Interpreting between Norwegian Sign Language and Norwegian 1
Emnenavn (nn)	Tolking mellom norsk teiknspråk og norsk 1
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Emneinnhold	<p>Emnet Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 1 må sees i sammenheng med praksis og med emnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1 - Språk, kommunikasjon og tolketeori 1 - Norsk tegnspråk i teori og praksis 1 - Tolkefaglig praksis <p>I tilknytning til og i tillegg til praktisk tolketrening vil studentene arbeide med temaer som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Å forberede et tolkeoppdrag - Å trekke ut og å formidle essensen i ytringer - Samordning - Sjangertrekk og språklige virkemidler i norsk og norsk tegnspråk

- Tolkens rolle, plass og opptreden i ulike tolkeoppdrag
- Kontekstens betydning for tolking

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om tolkens taushetsplikt
- har grunnleggende kunnskap om betydningen av den enkelte tolkens opptreden for tolkebrukernes tillit og trygghet og tolkeprofesjonens omdømme
- har grunnleggende kunnskaper om tolkeprosesser

Ferdigheter

Studenten

- kan tolke i en situasjon der språkbruk, tempo og innhold er tilrettelagt for studenter på dette nivået
- kan formulere en nyansert og flytende norsk oversettelse av en tegnspråklig ytring der innholdet er kjent
- kan identifisere når et budskap i en ytring ikke kommer fram i tolkingen

Generell kompetanse

Studenten

- kan stoppe en tolkesituasjon og be om gjentakelse eller oppklaring
- kan informere om tolking til personer som ikke har erfaring med bruk av tolk

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Tolketrening individuelt, i par og i grupper, rollespill, gruppe- og klassediskusjoner, veiledning, videoanalyse, praksis og refleksjonstekster. For å styrke studentens læringsutbytte og utvikling av tolkeferdigheter er det viktig med systematisk egentrening.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere inn oppgaver knyttet til tolking mellom norsk tegnspråk og norsk. Arbeidskravene kan være deltakelse i tolkeøvinger, skriving av læringsmål til praksis, fremlegg og analyse av video.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
		Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappevurdering i høstsemesteret. Innholdet i mappen er en oppgave som tar utgangspunkt i et videoopptak av en tolket situasjon fra praksis i tolking for døve eller en tolkeøving.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Dette er et praktisk emne, og pensum må sees i sammenheng med litteratur fra disse emnene:

4TOLK2E4 – Norsk tegnspråk i teori og praksis 1

4TOLK2E5 – Språk, kommunikasjon og tolketeori 1

4TOLK2E6 – Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1

Faglærere vil i tillegg komme med anbefalt litteratur, video til avlesning og annet aktuelt fagstoff knyttet til obligatoriske arbeidskrav og undervisningsaktivitet.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

4TOLK2E8 TOLKING OG LEDSAGING FOR DØVBLINDE 1

Emnenavn (en)	Interpreting for and guiding deafblind individuals 1
Emnenavn (nn)	Tolke for og føre døvblinde 1
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Eli Raanes
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Emneinnhold	Emnet Tolking og ledsaging for døvblinde 1 må sees i sammenheng med praksis og med emnene: - Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1 - Språk, kommunikasjon og tolketeori 1 - Norsk tegnspråk i teori og praksis 3 - Tolkefaglig praksis Emnet belyses gjennom temaer som: - Innføring i kommunikasjonsmetoder for døvblinde - Taktil orientering til kommunikasjon - Utfordringer ved aktivitet i dagliglivet for personer med kombinert sansetap - Beskrivelse - Ledsaging

- Innføring i punktskrift
- Bruerkjennskap og populasjonstiltak
- Kommunikasjonstrening
- Grunnleggende tolketrening for døvblinde
- Haptisk kommunikasjon
- Taletolking og bruk av hørselsteknisk forsterkerutstyr
- Utvelgelse av kritisk informasjon
- Selvstendighet og hjelpebehov

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om døvblindes livssituasjon
- har kunnskap om tiltak og rehabiliteringstilbud for døvblinde
- har kunnskap om hvordan kommunikasjon kan tilpasses personer med kombinert sansetap
- har kunnskap om behovet for beskrivelse av omgivelsene for sterkt synshemmede personer

Ferdigheter

Studenten

- har grunnleggende ferdigheter i ulike kommunikasjonsmetoder i bruk blant døvblinde
- behersker ledsagerteknikker
- kan velge ut og beskrive relevante aspekter ved omgivelsene som er relevante i en gitt situasjon eller kontekst

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i konsekvenser av kombinert sansetap for utførelsen av daglige gjøremål og deltakelse i sosiale samhandlingssituasjoner
- kan beskrive utfordringer ved døvblindes kommunikasjonssituasjonen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Forelesninger, praktisk utprøving i forhold til kommunikasjon og tolking, veiledet praksis, arbeid knyttet til pensumlitteratur, temaarbeid med fagtekstskrivning, forarbeid og etterarbeid knyttet til praksisarrangement i kommunikasjon og tolking for døvblinde, respons på framlegg, diskusjon, tolketrening

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	8	8
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere inn oppgaver knyttet til tolking for døvblinde. Arbeidskravene kan være deltakelse i praktiske øvelser, framlegg, utarbeiding av læringsmål til praksis, praksisrapport og fagtekst.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt			En time Timer	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Prøve i punktskrift på inntil en time, vurderes med karakterene bestått/ ikke bestått.					
Tillatte hjelpemidler:						
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappevurdering i vårsemesteret med to fagtekster hentet fra de obligatoriske arbeidskravene. Til hvert bidrag skal det være et kort refleksjonsnotat (1-2 sider). Mappen vurderes med karakterene A-F.					
Tillatte hjelpemidler:	Både prøve i punktskrift og mappevurdering må være bestått for å få bestått karakter i emnet. Prøven i punktskrift gjennomføres i høstsemesteret.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Læremidler

Andersen, V., & Mortensen, O. E. (2001). *Alle kneb gælder: om totalkommunikation og individuelt udviklede kommunikationsmetoder*. Dronninglund: Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale.
Tilgjengelig fra: http://www.nordicwelfare.org/PageFiles/6890/alle_kneb_g%C3%A6lder_web.pdf

Berge, S. og Raanes, E. (2011): Et blikk mot utviklingen av en tjeneste som skal gi døvblinde mulighet for likestilt deltagelse. *Fontene Forskning nr 1 2011.4-17*.

Bjørge, H.K., Goborg Rehder, K. & Øverås, M. (2013). *Haptisk kommunikasjon*. Oslo: Abstrakt forlag.

Fasting, A. F. (2006). Ung og synshemmet: å leve med en synshemming - psykososiale aspekter og psykisk helse. *Skolepsykologi*, 41(6), 33-44.

Finnes også som:

Fasting, A. F. (2008). Ung og synshemmet : å leve med en synshemming - psykososiale aspekter og psykisk helse. *Syn 2008*, 32-48.

Tilgjengelig fra: <http://www.statped.no/Tema/Syn/Publikasjoner/Syn-2008/>

Fuglesang, L. (1998). Strategier for bruk av taktil bokstavert kommunikasjon. I T. Bäckman (red.), *Kommunikation med døvblindblevne: om språk og kommunikationsformer, tilpasning og gjennomførelse af kommunikation med personer, der er døvblindblevne* (s. 79-86). Dronninglund: Forlaget Nord-Press.

Gullacksen, A.-C., Göransson, L., Rönnblom, G. H., Koppen, A., & Jørgensen, A. R. (2011). *Livsomstilling ved kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet - et indre arbeid over tid*. Oslo: Nordens Velferdssenter.

Tilgjengelig fra: http://www.nordicwelfare.org/PageFiles/5593/168730_Norsk.pdf

Gundersen, G. (red.). (2007). *Prosjektrapport: synstolking åpner kulturen*. Oslo: Helse og rehabilitering : Norges blindeforbund.

Hammer, R. (1982). *Ragnhild Kåta: et sant eventyr*. Oslo: Foreningen Norges døvblinde.

Krijer, Femke (2009). At være linedanser- en ny måte at betrakte et liv med døvblindhed på. *Nyt. Videnscentret for døvblindblevne* 4, s. 8-17.

Lahtinen, R. (2007). *Social-haptisk kommunikation: at kommunikere med informasjon fra omgivelsene via holistisk kommunikation*. Dronninglund: Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale.

Tilgjengelig fra: <http://www.nordicwelfare.org/Publications/Arbejdstekster/Social-haptisk-kommunikation/>

Lahtinen, R. (2007). *Sociala snabbesked*. Dronninglund: Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale.

Tilgjengelig fra: <http://www.nordicwelfare.org/Publications/Arbejdstekster/Sociala-snabbesked/>

Mesch, Johanna (2006) . Teckenspråk i taktil form. I Teckenspråk: Sociala och historiska perspektiv. Nordica Institutionen för språk og nordisk litteratur. Helsingfors universitet. 129-144.

Mjøen, O. M., Raanes, E., & Øyan, A. (2013). *Innføring i punktskrift*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.
(Kompendiet deles ut av faglærer)

Norges blindforbund (2004). *Enkle ledsagerteknikker*.

Tilgjengelig fra: https://www.blindforbundet.no/nbf/publikasjoner/brosjyrer/ledsaging/Enkle_ledsagerteknikker.pdf

Norges funksjonshemmedes idrettsforbund (2000). *Ledsaging av synshemmede i idrett og fysisk aktivitet*.

Tilgjengelig fra: <http://www.idrettsforbundet.no/SiteCollectionDocuments/2010Ledsaging%20av%20synshemmede.pdf>

Næss, T. (2002). En transsynt erfaring: beskrivelse av en erfaring og observasjoner gjort i en tilfeldig setting i et møte mellom en kombinert syns- /hørselshemmet bruker, og en offentlig godkjent tolk/ledsager for døvblinde. *Tolkeavisa : medlemsblad av og for tolker tilknyttet Tolkeforbundet* (4), 15-18.

Ravn Olesen, B., & Jansbøl, K. (2005). Erfaringer med døvblindhet *Dagliglivet som døvblindblitt*. Herlev: Videnscentret for døvblindblevne.

Raanes, E. (2001). *Beskrivelse*. Dronninglund: Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale.

Tilgjengelig fra: <http://www.nordicwelfare.org/Publications/Arbejdstekster/Beskrivelse/>

Raanes, E. (2001). *Tale og taleforståelighet*. Dronninglund: Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale.

Tilgjengelig fra: <http://www.nordicwelfare.org/Publications/Arbejdstekster/Tale-og-taleforstaelighet/>

Raanes, E. (2001) Døvblindes kommunikasjon. Dronninglund: Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale.

Tilgjengelig fra: <http://www.nordicwelfare.org/Publications/Arbejdstekster/Dovblindes-kommunikasjonssituation/>

Raanes, E. (2009). Å samtale med døvblinde. I A. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), *Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling* (s. 230-241). Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig fra: <http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Raanes, E. (2011). Punktskrift som tolkem metode for døvblinde. I B. Davidsen (red.), *Louis Brailles punktskrift - enkel og genial: en artikkelsamling* (s. 75-86). Bodø: Licentia.

Raanes, E. (2011). Tegnrom og taktilt tegnspråk. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 29(1), 54-86.

Tilgjengelig fra: <http://ojs.novus.no/index.php/NLT/article/view/737>

Selvik, K.-A. (2009). *At skabe kommunikation med personer med medfødt døvblindhed*. Aalborg: Videnscenter for Døvblindfødte.

Tilgjengelig fra: <http://www.servicestyrelsen.dk/handicap/dovblindfodt/udgivelser/artikler/at-skabe-kommunikation-med-personer-med-medfodt-dovblindhed>

Skåren, Anne-Lise (2011). «Det øynene ikks ser og ørene ikke hører» *En kvalitativ intervjustudie om døvblindes opplevelse av å bruke haptiske signaler i samhandling med andre*. Trondheim: NTNU.

Steigen, G. (2008). Når en elsket dør. *Nyhedsbrevet Nordisk uddannelsescenter for døvblindepersonale* (1), 4–9.

Sansetap.no

Storliiløkken, M., Martinsen, H., Tellevik, J. M., & Elmerskog, B. (2012). *Mobilitetsopplæring: mobilitetsopplæring av barn, unge og voksne med synshemming*. Trondheim: Tapir akademisk. s. 35-88.

Usher syndrom: en kort beskrivelse: tilpasset og oversatt til norsk av det statlige kompetansesystemet for døvblinde etter tillatelse fra Videnscenteret for døvblindblevne v/senterets leder, Henrik Ottesen (2004).. Oslo: Huseby kompetansesenter.

Tilgjengelig fra: <http://www.statped.no/Tema/Syn/Publikasjoner/Usher-syndrom---en-kort-beskrivelse/>

Videoproduksjon. Norsk Døvemuseum. Døvblindes historier: «Fortid», «1957», «Nåtid»

Vonen, A. M. (1998). Litt om språk og identitet. I T. Bäckman (red.), *Kommunikation med døvblindblevne : Om sprog og kommunikationsformer, tilpasning og gjennomførelse af kommunikation med personer, der er døvblindblevne* (s. 21-29). Dronninglund: Forlaget Nord-Press

Widding, S. (red) ,(2009). *Arbeidslivet og personer med ervervet døvblindhet: antologi*. Oslo: Arbeidsforskningsinstituttet.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

4TOLK2E9 TOLKING FOR DØVBLITTE 1

Emnenavn (en)	Interpreting for deafened individuals 1
Emnenavn (nn)	Tolke for døvblitte 1
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Marianne Pilskog Nyhus

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking
Adgangsbegrensning, maks 25

Anbefalte forkunnskaper

Studenten har gjennomført 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.

Emneinnhold

Emnet Tolking for døvblitte 1 må sees i sammenheng med praksis og med emnene:

- Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1
- Språk, kommunikasjon og tolketeori 1
- Norsk tegnspråk i teori og praksis 3
- Tolkefaglig praksis

Emnet belyses gjennom temaer som:

- Forberedelse av ulike typer tolkeoppdrag
- Skrivetolking
- Å velge ut og formidle essensen i et budskap
- Bruk av tegnspråklige virkemidler i synliggjøring og formidling av norske ytringer
- Samordning
- Mange og varierte kommunikasjonsstrategier
- Tegnførråd

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om variasjonen i forutsetningene for kommunikasjon blant døvblitte personer
- har kunnskap om hvordan kommunikasjon kan tilrettelegges for hørselshemmede som ikke behersker norsk tegnspråk

Ferdigheter

Studenten

- kan gjengi norske ytringer med tydelige munnbevegelser og tegn som støtte i situasjoner der språkbruk, tempo og innhold er tilrettelagt for studenter på dette nivået
- kan identifisere og formulere essensen i ytringer på norsk og gjengi det skriftlig (skrivetolking)

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere om et budskap er oppfattet eller om andre kommunikasjonsmetoder må tas i bruk for å fram budskapet
- kan stoppe en tolkesituasjon og be om gjentakelse eller oppklaring
- kan informere om tolking til personer som ikke har erfaring med bruk av tolk

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Tolketrening individuelt, i par og i grupper, skriveolking, rollespill, gruppe- og klassesdiskusjoner, veiledning, videoanalyse, praksis og refleksjonstekster. For å styrke studentens læringsutbytte og utvikling av tolkeferdigheter er det viktig med systematisk egentrening.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	3
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none"> - Formulering av læringsmål - Deltakelse i integrert tolkeøving - Videoanalyse - Loggskrivning	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig			2 Timer	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1 Prøve i skriveolking på inntil to timer inkludert skriving av et refleksjonsnotat. Vurderes med karakterene bestått/ikke bestått.					
Tillatte hjelpemidler:						
Hjemmeeksamen			1 Uke(r)	A-F	100 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Del 2 En ukes individuell hjemmeeksamen i vårsemesteret. Begge vurderinger må være bestått for å få bestått i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Dette er et praktisk emne, og pensum må sees i sammenheng med litteratur fra disse emnene:

- 4TOLK2E4 – Norsk tegnspråk i teori og praksis 1
- 4TOLK2E5 – Språk, kommunikasjon og tolketeori 1
- 4TOLK2E6 – Profesjonskunnskap og yrkesetikk 1

Faglærere vil i tillegg komme med anbefalt litteratur, video til avlesning og annet aktuelt fagstoff knyttet til obligatoriske arbeidskrav og undervisningsaktivitet.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LTOT201P TOLKEFAGLIG PRAKSIS 1

Emnenavn (nn)	Tolkefagleg praksis 1
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Emneinnhold	<p>Emnet tolkefaglig praksis må sees i sammenheng med de øvrige emnene i 2. studieår.</p> <p>Praksis i 2.studieår – 4 praksisperioder</p> <p>I tillegg skal studentene delta på tegnspråklige arrangement som for eksempel Døves kulturdager, hvor studentene skal delta i og observere tegnspråklig kommunikasjon.</p> <p>Observasjons- og kommunikasjonspraksis - 2 separate uker på to ulike praksisplasser. Studentene skal kommunisere med døve, døvblinde og døvblitte mennesker og observere tolker og tolking. På noen praksisplasser er veilederne døve/døvblitte/tunghørte yrkesutøvere. På andre praksisplasser er veilederne profesjonelle tolker.</p> <p>Det skal skrives en kort rapport fra disse praksisene hvor det kommer frem om studenten har bestått eller ikke. Ved ikke bestått, så skal det skrives en kort begrunnelse.</p> <p>Tilrettelagte praksisuker – 3 praksisperioder</p> <ul style="list-style-type: none"> • praksis i tolking for døve • praksis i tolking og ledsaging for døvblinde • praksis i tolking for døvblitte <p>Til vanlig arrangeres disse tre ukene på studiestedet. Praksis foregår i grupper med en tolkeveileder og en aktør/veileder i hver gruppe. Det gis gruppeveiledning. På slutten av uka skriver veilederne en kortfattet praksisrapport for hver enkelt student som beskriver studentens utvikling, hva studenten trenger å arbeide mer med og hvorvidt studenten har bestått/ikke bestått praksisen. Det er et praksisveileder i samarbeid med faglærer som vurderer om studenten består praksis eller ikke.</p>

Døve studenter kan få alternativ praksis når det er behov for det.

Når det gjelder vurderingskriterier for studenter i andre studieår, henvises det til forventet læringsutbytte i de øvrige emnebeskrivelsene for andre studieår.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om tolkens taushetsplikt
- har grunnleggende kunnskap om tolkeprofesjonens historiske utvikling, egenart og plass i samfunnet
- har grunnleggende kunnskap om betydningen av den enkelte tolkens opptreden for tolkebrukernes tillit og trygghet, og tolkeprofesjonens omdømme
- har grunnleggende kunnskap om hvordan en tolk kan forberede seg til ulike tolkeoppdrag

Ferdigheter

Studenten

- kan tilpasse språkbruk, opptreden og kommunikasjonsmetoder til personer med ulike kommunikative forutsetninger (som taktilt tegnspråk til døvblinde personer, tegn som støtte til munnnavlesning og skrivevolking til døvblitte personer, tydelig tale til sterkt tunghørte personer osv)
- kan analysere og reflektere over egen og andres tolkefaglige utøvelse, på et grunnleggende nivå, blant annet for å videreutvikle egne ferdigheter

Generell kompetanse

Studenten

- kan møte tolkebrukere og kolleger som en profesjonsutøver (profesjonell opptreden)

Når det gjelder spesifikke læringsutbytter for de tre enkeltukene, så henvises det til emnene:

Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk

Tolking og ledsaging for døvblinde

Tolking for døvblitte

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Utarbeidelse av læringsmål, observasjon, samtale, veiledning, videoopptak, forberedelse av tolkeoppdrag, tolking, etterarbeid, loggskrivning, refleksjonsskriving.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatorisk tilstedeværelse

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	<p>All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær.</p> <p>Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært.</p> <p>Varighet praksis 2. studieår er 2 + 1 + 1 + 1 uker.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell		2 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Observasjons- og kommunikasjonspraksis Arrangeres om høsten					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell		1 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Tilrettelagt praksis i tolking for døve Arrangeres om høsten					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell		1 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Tilrettelagt praksis i tolking og ledsaging for døvblinde Arrangeres om vinteren					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell		1 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Tilrettelagt praksis i tolking for døvblinde Arrangeres om våren					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Veiledere i praksis er ansvarlig for vurdering i samarbeid med faglærer. Alle praksisperioder må være bestått for å bestå emnet.					
	Tillatte hjelpemidler:					
	NY / UTSATT EKSAMEN					
	Det er kun anledning til å gjennomføre hver praksisperiode to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LTOT3001 NORSK TEGNSPRÅK I TEORI OG PRAKSIS 4

Emnenavn (en)	Norwegian Sign Language – theoretical and practical skills 4
Emnenavn (nn)	Norsk teiknspråk i teori og praksis 4
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking

Adgangsbegrensning, maks 25

Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.

Anbefalte forkunnskaper

Studenten skal ha gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.

Emneinnhold

- Visuelle tekststrukturer som kan nyttes til å profilere ulike budskap
- Tegndanning
- Tekst som kontekst
- Tidsreferanser
- Modus
- Idiolekter, sosiolekter, dialekter

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om språklige nyanser og variasjon knyttet til ulike kontekster og brukergrupper
- har kunnskap om ulike strategier for å uttrykke språklige forhold

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende ulike språklige virkemidler for å få fram nyanser i ytringen
- kan forstå og uttrykke hovedbudskapet i komplekse ytringer om både konkrete og abstrakte emner
- kan kommunisere spontant og uanstrengt på norsk tegnspråk
- kan produsere tydelige og nyanserte ytringer innen et bredt utvalg av temaer og redegjøre for ulike synspunkter

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle faglig kunnskap om språklige virkemidler i norsk tegnspråk sammenlignet med andre språk
- kan analysere flyt og brudd i tegnspråklig kommunikasjon
- kan vurdere ulike språklige virkemidler i ulike kontekster

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Forelesninger, pensumlesing, individuelt og gruppearbeid med praktisk og teoretiske oppgaver, gruppe- og klassediskusjoner, tekstskaping på norsk tegnspråk, framlegg i plenum, videoanalyse

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Læringsmappe med 4 arbeider, der to av arbeidene er teoretisk orientert (skriftlig på norsk eller engelsk), og to av arbeidene er praktisk orientert og på norsk tegnspråk.	
Muntlig fremlegg	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	To framlegg, primært knyttet til arbeidene i læringsmappen.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1 Individuell vurderingsmappe i emnets 2.semester. Vurderingsmappen skal inneholde en fagtekst som bygger på arbeidene i læringsmappen. Omfang: 4 til 6 sider skriftlig tekst eller 8 til 10 minutter norsk tegnspråk innspilt på video.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
Demonstrasjon av ferdighet, praktisk arbeid	Individuell		1 Timer	A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2 Individuell praktisk eksamen i norsk tegnspråk i emnets 2.semester. Arrangeres i grupper. Inkludert forberedelsestid varer eksamen i inntil en time.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Begge vurderinger må være bestått for å få bestått i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU. Delvurderinger kan tas opp eller forbedres enkeltvis.					

LÆREMIDLER

Bøker og artikler:

Amundsen, Guri. (2007). *Sakprosa på norsk tegnspråk: eksplorerende analyse av tematisk koherens* (pp. 1-137). (Masters Thesis). Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim, Norway.

Hodge, Gabrielle. (2014). *Patterns from a signed language corpus: Clause-like units in Auslan (Australian sign language)* (pp. 41-54). (Ph.D. dissertation), Macquarie University, Sydney.

Halvorsen, Rolf Piene, & Amundsen, Guri. (2011). Noen diskursmarkører i norsk tegnspråk. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 29(1), 117-135.

van Herreweghe, Mieke. (2002). Turn-taking mechanisms and active participation in meetings with deaf and hearing participants in Flanders. In Ceil Lucas (Ed.), *Turn-taking, fingerspelling, and contact in signed languages* (Vol. 8, pp. 73-103). Washington D.C.: Gallaudet University Press.

Johnston, Trevor, & Schembri, Adam. (2007). *Australian Sign Language: An introduction to sign language linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lucas, Ceil, Bayley, Robert, Valli, Clayton, Rose, Mary, & Wulf, Alyssa. (2001). Sociolinguistic variation. In Ceil Lucas (Ed.), *The sociolinguistics of sign languages* (pp. 61-111). Cambridge: Cambridge University Press.

Løkken, Marita, & Ringsø, Torill. (2013). Døv pasient, hva nå? *Kreftsykepleieren*, 36-41. Retrieved from <http://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/148751>

Major, George, Napier, Jemina, Ferrara, Lindsay, & Johnston, Trevor. (2012). Exploring lexical gaps in Australian Sign Language for the purposes of health communication. *Communication & Medicine*, 9(1), 37-47. doi: 10.1558/cam.v9i1.37

Metzger, Melanie, & Bahan, Ben. (2001). Discourse analysis. In Ceil Lucas (Ed.), *The sociolinguistics of sign languages* (pp. 112-144). Cambridge: Cambridge University Press.

Mæhlum, Brit, Akselberg, Gunnstein, Røynealand, Unn, & Sandøy, Helge. (2008). *Språkmøte: Innføring i sosiolingvistikk*. Oslo: Cappelen Damm.

Selvik, Kari-Anne. (2011). Tidsuttrykk i rommet: en kognitiv lingvistisk tilnærming til en gruppe tidsuttrykk i norsk tegnspråk. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 29(1), 38-53.
Available from: http://web.novus.no/NLT/NLT_2011-1.pdf

Stubbe, Maria. (1998). Are you listening? Cultural influences on the use of supportive verbal feedback in conversation. *Journal of Pragmatics*, 29, 257-289.

Quinto-Pozos, David, & Mehta, Sarika. (2010). Register variation in memetic gestural complements to signed language. *Journal of Pragmatics*, 42(3), 557-584.

Videoer og nettsider:

Haualand, Hilde. (2005-2007). En global døv landsby. *Tegnspråk i videregående skole: Ressurs 8*. Trondheim, Norway: Møller kompetansesenter.

Hill, Joseph. (2012). Black ASL. *ASLized! Journal of American Sign Language and Literature*, 2.
Retrieved from <http://aslized.org/journal/black-asl>

Løkken, Marita. (2014). *Døve og sterkt tunghørte pasienter i somatiske sykehus*. Presentation to 4TGE3. Trondheim, Norway: HiST.

NRK. (2015-16). *Tegnspråknytt*.
Retrieved from <http://tv.nrk.no/serie/tegnspreeknytt>

Raanes, Eli, Ferrara, Lindsay, & Nilsson, Anna-Lena. (2014). *Humor på norsk tegnspråk* [Video dataset]. Trondheim, Norway: HiST.

Schröder, Odd-Inge. (2002). *Tegnspråkets historie. Tegnendringer og Tegn variasjoner*.
Retrieved from http://www.acm5.com/vgs/1_tegnspraak/materiell/webhefte2/index.htm

Statped. (2014). Guttetreker.
Retrieved from <http://www.erher.no/materiell/gru-teg-8-10-guttetreker/source/om.html>

Statped. (2016). Kreftegn.
Retrieved from <http://www.statped.no/kreftegn>

Utrydningstruede fortellinger på tegnspråk. (2012). Trondheim, Norway: Møller-Trøndelag kompetansesenter.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

4TOLK3E11 SPRÅK, KOMMUNIKASJON OG TOLKETEORI 2

Emnenavn (en)	Language-, communication- and interpreting theory 2
Emnenavn (nn)	Språk, kommunikasjon og tolketeori 2

Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	<p>Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25</p> <p>Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.</p>
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.
Emneinnhold	<p>Dette emnet må sees i sammenheng med praksis og med emnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Norsk tegnspråk i teori og praksis 4 - Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 2 - Tolking og ledsaging for døvblinde 2 - Tolking for døvblitte 2 - Tolkefaglig praksis <p>Emnet belyser teoretiske forhold ved kommunikasjon og tolking gjennom temaer som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meningsdanning - Samspill mellom tekst og kontekst - Monologisk og dialogisk kommunikasjon - Samtaleflyt - Forholdet mellom allmennkunnskap, spesialisert kunnskap, språkførråd og tolking
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om hvordan mening dannes • har kunnskap om hvordan tolking påvirker samtaleflyt • har kunnskap om tolkeprosesser og prosessering av informasjon

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende sin kunnskap til å analysere ulike kommunikasjonssituasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere muntlig og skriftlig over praktiske erfaringer med kommunikasjon med og uten tolk i lys av teori
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studenten vil møte arbeidsformer som:

- Forelesninger
- Gruppe- og klassediskusjoner
- PBL-arbeid
- Framlegg individuelt og i grupper
- Observasjon og deltakelse i praksis
- Arbeid med oppgaveskriving individuelt og i gruppe

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	En læringsmappe med 4 arbeider (som fagtekster, rapporter, analyser, refleksjonsskriv og videoopptak).	
Muntlig fremlegg	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	Framleggene er primært knyttet til arbeidene i læringsmappen.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappevurdering i vårsemesteret med 3 arbeider hentet fra læringsmappen.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

Berge, S. S. (2014). Social and private speech in an interpreted meeting of deafblind persons. *Interpreting*, 16(1), 81-105. doi: doi 10.1075/intp.16.1.05ber (25 s)

Berge, S. S., & Raanes, E. (2012). Koordinering av turtaking i en tolkemediert gruppesamtale mellom døvblinde samtalepartnere. *Sosiologisk tidsskrift*, 20(1), 47-72. (26 s)

Tilgjengelig fra: <http://www.idunn.no/ts/st/2012/01/art07>

Boudreault, P. (2005). Deaf interpreters. I T. Janzen (red.), *Topics in Signed Language Interpreting: Theory and practice*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. Kapittel 12, s. 323-355 (33 s)
Tilgjengelig som e-bok!

Feyne, S. (2015). Typology of Interpreter-Mediated Discourse That Affects Perceptions of the Identity of Deaf Professionals. I B. Nicodemus & K. Cagle (red.), *Signed Language Interpretation and Translation Research. Selected Papers from the First International Symposium*. Washington, D.C.: Gallaudet University Press. s. 53-70. (18 s)

Hoza, J. (2010). *Team Interpreting as Collaboration and Interdependence*. Alexandria, VA: RID Press. Kap 3-8, s. 35-142. (108 s)

Janzen, T. (2005). Introduction to the theory and practice of signed language interpreting. I T. Janzen (red.), *Topics in signed language interpreting: theory and practice* (s. 3-24). Amsterdam: John Benjamins. (22 s)
Tilgjengelig som e-bok!

Leeson, L. (2005). Making the effort in simultaneous interpreting: some considerations for signed language interpreters. I T. Janzen (red.), *Topics in signed language interpreting: theory and practice* (s. 51-68). Amsterdam: John Benjamins. (18 s)
Tilgjengelig som e-bok!

Llewellyn-Jones, P., & Lee, R. G. (2014). *Redefining the Role of the Community Interpreter: The concept of role-space*. Lincoln, United Kingdom: SLI Press. Kapittel 1-5 & 8, s. 1-87 & 133-148. (102 s)

Morgan, E. F. (2008). Interpreters, Conversational Style, and Gender at Work. I P. C. Hauser, K. L. Finch & A. B. Hauser (red.), *Deaf professionals and designated interpreters: a new paradigm* (s. 66-80). Washington, DC: Gallaudet University Press (15 s)

Napier, J., Carmichael, A. & Wiltshire, A. (2008). Look-pause-nod: A linguistic case study of a deaf professional and interpreters working together. I Hauser, P.C., Finch, K.L. & Hauser, A.B. (red.), *Deaf professionals and designated interpreters: a new paradigm* (s. 22-42). Washington, DC: Gallaudet University Press. (21 s)

van Herreweghe, M. (2002). Turn-Taking Mechanisms and Active Participation in Meetings with Deaf and Hearing Participants in Flanders. I C. Lucas (red.), *Turn-Taking, Fingerspelling, and Contact in Signed Languages* (s. 73-103). Washington D.C.: Gallaudet University Press. (31 s)

Vik-Tuovinen, G-V. (2006) Tolkning på ulike nivåer av professionalitet. Acta Wasaensia nr 153. Vasa: University of Vasa. (s. 22-32). (11 s)

Tilgjengelig fra: http://www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_952-476-123-8.pdf

430 sider

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

4TOLK3E12 PROFESJONSKUNNSKAP OG YRKESETIKK 2

Emnenavn (en)	Professional and ethical knowledge 2
Emnenavn (nn)	Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2
Omfang	5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25 Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.

Anbefalte forkunnskaper

Studenten har gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.

Emneinnhold

Emnet Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2 må sees i sammenheng med praksis og med emnene:

- Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 2
- Tolking og ledsaging for døvblinde 2
- Tolking for døvblitte 2
- Tolkefaglig praksis

Emnet skal gi mulighet for fordypning i profesjonsmessige og yrkesetiske aspekter ved tolkeyrket. Emnet er organisert rundt arbeid med konkrete kasuistikker som berører følgende tema med angitte undertema:

- Tolkens ansvar
- Yrkesetiske dilemma
- Tolkens rolle og rollekonflikter
- Samarbeid med andre profesjoner
- Tolken som kollega
- Ulike brukergruppers ulike behov og rettigheter

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om hva det vil si å være tolk
- har inngående kunnskap om tolkers yrkesetikk og kunnskap som skal til for å anvende teoretiske prinsipper på praktiske problemstillinger
- har kunnskap om samfunnsmessige strukturer som påvirker tolkens yrkesutøvelse
- har kunnskap om hvilke komplekse utfordringer en tolk kan stilles overfor i utøvelsen av sin profesjon

Ferdigheter

Studenten

- kan etablere ulike tolkesituasjoner og fungere som tolk i møte med ulike brukere
- kan utvise faglig skjønn

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere hvilke hensyn som skal veie tyngst stilt overfor yrkesmessige dilemma

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet Profesjonskunnskap og yrkesetikk skal gi den enkelte student mulighet til å utvikle sin yrkesidentitet og forberede den enkelte på et yrkesliv som tolk. Dette søkes oppnådd gjennom læringsformer som i høy grad legger opp til at studentene skal reflektere og diskutere med hverandre og lærerne. Her legges mesteparten av vekten på arbeid med kasuistikker og yrkesmessige problemstillinger som studentene selv har erfart og identifisert under gjennomføring av praksis. Dette innebærer at det stilles krav til at den enkelte deltar med sine erfaringer både i muntlige og skriftlige aktiviteter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	3	3
Kommentar til arbeidskrav:	Inntil 3 arbeidskrav (som framlegg, diskusjon av case, fagtekst basert på praksis i høstsemesteret).	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent. Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell		Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell mappevurdering med en fagtekst basert på etiske problemstillinger hentet fra praksis i høstsemesteret.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

[Forvaltningsloven] Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven), med endringer. Oslo: Lovdata.

Tilgjengelig fra: <http://www.lovdata.no/all/nl-19670210-000.html>

Kermit, P. (2002). Hva gjør en tolk og hva gjør en god tolk?: om tolkens yrkesetikk.

Kermit, P. (2004). Yrkesetikk og annen etikk: om hva yrkesetiske retningslinjer bør handle om. Tolkeavisa: medlemsblad av og for tolker tilknyttet Tolkeforbundet, (2),15-17.

Kermit, P. (2005). Å ville hjelpe uten å ville være hjelper: tolkers yrkesetikk i skjæringspunktet mellom anerkjennelse og dyktighet.

Kermit, P. (2006). Tegnspråk og anerkjennelsen av døve som en språklig minoritet. I S. R. Jørgensen & R. L. Anjum (red.), Tegn som språk: en antologi om tegnspråk (s. 47-59). Oslo: Gyldendal akademisk.

Kermit, P. (2009). Deaf or deaf?: questioning alleged antinomies in the bioethical discourses on cochlear implantation and suggesting an alternative approach to d/deafness. Scandinavian Journal of Disability Research, 11(2), 159 - 174.

Tilgjengelig fra: <http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all?content=10.1080/15017410902830744>

Løkken, M., & Ringsø, T. (2013) Døv pasient, hva nå? Kreftsykepleie, (1), 35-41.

Skau, G. M. (2011). Gode fagfolk vokser: personlig kompetanse i arbeid med mennesker (4. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Syse, H. (2005). Veier til et godt liv: filosofiske tanker om hverdagslivets etikk. Oslo: Aschehoug.

Urgård, S., & Jensen, H. (2008). Kommunikasjon via tolk - tolking i terapi. Impuls, 62(3), 84-88.

Yrkesetiske retningslinjer

Tilgjengelig fra: <http://www.tolkeforbundet.no/main/etikktutvalget>

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

4TOLK3E13 BACHELOROPPGAVE I TEGNSPRÅK OG TOLKING

Emnenavn (en)	Bachelor's thesis – sign language and interpreting
Emnenavn (nn)	Bacheloroppgåve i teiknspråk og tolking
Omfang	15 Studiepoeng

Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Eli Raanes
Forkunnskapskrav	<p>Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25</p> <p>Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.</p>
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.
Emneinnhold	Fordypning innen et selvvalgt tema innenfor tegnspråk og tolking
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har grunnleggende kunnskap om noen relevante forskningsmetoder • har inngående kunnskaper innen et avgrenset fagområde (temaet for oppgaven) <p>Ferdigheter Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan finne og vurdere relevant informasjon og fagstoff og framstille det slik at det belyser et tema • kan henvise til faglige kilder • kan avgrense et tema og definere en problemstilling • kan synliggjøre og drøfte teoretisk kunnskap og praktiske erfaringer i tilknytning til en avgrenset problemstilling innenfor et tema <p>Generell kompetanse Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan planlegge og gjennomføre et prosjekt som strekker seg over tid i samarbeid med andre, og i tråd med etiske krav og retningslinjer • kan framstille det faglige stoffet skriftlig på en vitenskapelig måte
Arbeidsformer og læringsaktiviteter	Forelesning, gruppearbeid, kildearbeid, feltarbeid og veiledning fra faglærer

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Veiledningssamtaler	3	3
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal delta på tre veiledningsøkter i arbeidet med bacheloroppgaven.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig	Gruppe			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Bacheloroppgave i gruppe. Unntaksvis kan det etter søknad innvilges individuell oppgave. Oppgaven leveres inn i 2 papirkopier og i elektronisk versjon på oppgaveside i it's learning. Tittelen på oppgaveforsiden skal stå både på norsk og engelsk.					
Tillatte hjelpemidler:	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					
NY / UTSATT EKSAMEN						

LÆREMIDLER

Bøker og artikler:

Dalland, Olav. (2012). *Metode og oppgaveskriving* (5. utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Nyeng, Frode. (2012). *Nøkkelbegreper i forskningsmetode og vitenskapsteori*. Bergen: Fagbokforlaget.

Tjora, Aksel. (2012). *Kvalitative forsknings-metoder i praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Nettsider:

Høgskolen i Bergen, Norges Handelshøyskole, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo, og Akademisk skriving ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, Universitetet i Bergen. (2016, 26. april). *Sokogskriv*. Hentet 2. Mai 2016 fra <http://sokogskriv.no>.

Selvvalgt litteratur etter tematisk fordyping.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

4TOLK3E14 TOLKING OG LEDSAGING FOR DØVBLINDE 2

Emnenavn (en)	Interpreting for and guiding deafblind individuals 2
Emnenavn (nn)	Tolke for og føre døvblinde 2
Omfang	5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Eli Raanes
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25

Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.

Anbefalte forkunnskaper

Studenten har gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.

Emneinnhold

Emnet Tolking og ledsaging for døvblinde 2 må sees i sammenheng med praksis og med emnene:

- Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2
- Språk, kommunikasjon og tolketeori 2
- Norsk tegnspråk i teori og praksis 4
- Tolkefaglig praksis

Emnet belyses gjennom temaer som:

- Ledsagingsteknikker
- Taktilt norsk tegnspråk
- Samordning
- Ulike tolkemeter
- Haptisk kommunikasjon
- Utvelgelse av kritisk informasjon
- Selvstendighet og hjelpebehov
- Tolkens rolle i ulike kommunikasjons- og tolkesituasjoner

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om tolke- og ledsagertjenesten for døvblinde
- har kunnskap om de ulike forutsetningene til gruppene døvblindfødte og døvblindblitte
- har kunnskap om organisasjoner for døvblinde

Ferdigheter

Studenten

- kan kommunisere med døvblinde personer på taktilt norsk tegnspråk
- kan tilpasse beskrivelse av omgivelser til ulike personers behov
- kan kombinere ulike teknikker i tolking og ledsaging
- kan tilpasse sin tilpasse tolking til ulike brukere og situasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- kan bruke kunnskap om samordning av informasjon for å fremme døvblinde tolkebrukeres deltagelse i sosiale situasjoner
- kan bruke sin kunnskap og kompetanse til å skape trygge kommunikasjonssituasjoner for tolkebrukere med kombinerte sansetap

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Forelesninger, temaarbeid i tolking og ledsaging for døvblinde med etterfølgende refleksjon og fagtekstskrivning, framlegg, individuelt arbeid og gruppearbeid, praktiske øvelser for grunnleggende utprøving av tolke- og ledsagertjeneste, tolketrening, veiledet praksis

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	5	5
Kommentar til arbeidskrav:	Arbeidskrav kan være videoopptak av tolk/ledsager situasjoner, fagtekst i gruppe, læringsmål til praksis og framlegg.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent. Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell muntlig eksamen i høstsemesteret. Eksamen tar utgangspunkt i videoopptak av en tolket situasjon.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

Berge, S. S. (2014). Social and private speech in an interpreted meeting of deafblind persons. *Interpreting*, 16(1), 81-105.

Berge, S. S., & Raanes, E. (2011). Tolketjenesten: avgjørende for døvblindes deltagelse. *Fontene Forskning* (1), 4-17.

Berge, S. S., & Raanes, E. (2012). Koordinering av turtaking i en tolkemediert gruppesamtale mellom døvblinde samtalepartnere. *Sosiologisk tidsskrift*, 20(1), 47-72.
Tilgjengelig fra: <http://www.idunn.no/ts/st/2012/01/art07>

Bjørge, H.K., Goborg Rehder, K., & Øverås, M. (2013). *Haptisk kommunikasjon*. Oslo: Abstrakt forlag.

Edbereg, PO, m.fl (2009). *Nordisk veileder om erhvervet døvblindhet*. Dronninglund: Nordens Velfærdscenter.

Gullacksen, A.-C., Göransson, L., Rönnblom, G. H., Koppen, A., & Jørgensen, A. R. (2011). *Livsomstilling ved kombinert syns- og hørselsnedsettelse/døvblindhet - et indre arbeid over tid*. Oslo: Nordens Velferdssenter.
Tilgjengelig fra: http://www.nordicwelfare.org/PageFiles/5593/168730_Norsk.pdf

Mesch, Johanna, Raanes, Eli, & Ferrara, Lindsay Nicole. (2015). Co-forming real space blends in tactile signed language dialogues. *Cognitive Linguistics*, 26 (2), 261-287.

Michaelsen, M. R. (2011). *Samhandling: kommunikasjon, ledsaging og beskrivelse for personer med ervervet døvblindhet*. Oslo: Signo Rycon AS, Tolketjenesten.

Ravn Olesen, B., & Jansbøl, K. (2005). Erfaringer fra mennesker med døvblindhet. Om betydningen av støtte og rådgivning for egen mestring. Herlev: Videnscentret for døvblindblevne.

Ravn Olesen, B., & Jansbøl, K. (2005). Erfaringer fra mennesker med døvblindhet. Om erfaringer med å ha en funksjonshemming og å få en diagnose. Herlev: Videnscentret for døvblindblevne.

Ravn Olesen, B., & Jansbøl, K. (2005). Erfaringer fra mennesker med døvblindhet. Om å ta en utdanning, være yrkesaktiv og å organisere seg. Herlev: Videnscentret for døvblindblevne.

Ravn Olesen, B., & Jansbøl, K. (2005). Erfaringer fra mennesker med døvblindhet. Om å være delaktig til tross for en progredierende funksjonshemming. Herlev: Videnscentret for døvblindblevne.

Raanes, E. (2006). *Å gripe inntrykk og uttrykk: interaksjon og meningsdanning i døvblindes samtaler: en studie av et utvalg dialoger på taktilt norsk tegnspråk*. Avhandling (dr.art.) - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Trondheim, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Det historisk-filosofiske fakultet, Institutt for språk- og kommunikasjonsstudier.

Kap. 1, 2, 3.1, 3.2, 5, 7.

Tilgjengelig fra: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-1734>

Raanes, E. (2011). Tegnrom og taktilt tegnspråk. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 29(1), 54-86.
Tilgjengelig fra: <http://ojs.novus.no/index.php/NLT/article/view/737>

Skåren, A.-L. (2011). *"Det øynene ikke ser og ørene ikke hører": en kvalitativ intervjustudie om døvblindes opplevelse av å bruke haptiske signaler i samhandling med andre*. Trondheim: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Pedagogisk institutt.
Tilgjengelig fra: <http://ntnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:450446/FULLTEXT01>

Thorbjørnsen, I.B. (2009): Tolken si rolle under sosialt samvær. *Fontene Forskning*, 2-09, s 55-63.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.	

4TOLK3E15 TOLKING FOR DØVBLITTE 2

Emnenavn (en)	Interpreting for deafened individuals 2
Emnenavn (nn)	Tolke for døvblitte 2
Omfang	5 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Marianne Pilskog Nyhus
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25 Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.
Emneinnhold	Dette emnet må sees i sammenheng med praksis og emnene: - Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2 - Språk, kommunikasjon og tolketeori 2 - Norsk tegnspråk i teori og praksis 4 - Tolking mellom norsk tegnspråk og norsk 2 - Tolkefaglig praksis I tilknytning til og i tillegg til praktisk tolketrening vil studentene arbeide med temaer som: - Totolksystem og samarbeid

- Samordning
- Bimodalitet
- Mange og varierte kommunikasjonsstrategier
- Tegnforråd og tegndanning

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hvordan en tolk kan forberede seg til ulike tolkeoppdrag
- har kunnskap om hvordan kommunikasjon kan tilrettelegges for hørselshemmede tolkebrukere som ikke behersker norsk tegnspråk

Ferdigheter

Studenten

- kan forberede og gjennomføre tolkeoppdrag for døvblitte og sterkt tunghørte tolkebrukere
- kan tilpasse norske formuleringer og valg av tegn til forutsetningene til den aktuelle tolkebrukeren, og dertil ta i bruk skrift og gester for å formidle innhold og budskap i ytringer
- kan bruke tegn, norske munnstillinger og tegnspråklige virkemidler som bruk av tegnrommet og non-manuelle markører for å synliggjøre norske ytringer så tydelig som mulig
- kan analysere og reflektere over egen og andres tolkefaglig utøvelse, blant annet for å videreutvikle egne ferdigheter

Generell kompetanse

Studenten

- kan samarbeide systematisk og konstruktivt med tolkebrukere og kollegaer for at kvaliteten på tolking skal være best mulig, og tilpasset situasjonen og den enkelte tolkebrukers behov
- har ulike strategier for å informere uerfarne tolkebrukere om når, hvordan og til hva de kan bruke ulike former for tolking

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Tolketrening individuelt, i par og i grupper, skrivetolking, rollespill, gruppe- og klassediskusjoner, veiledning, videoanalyse, praksis og refleksjonstekster. For å styrke studentens læringsutbytte og utvikling av tolkeferdigheter er det viktig med systematisk egentrening.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Utarbeidelse av ulike former for læringsmål.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Øvinger	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Tolking av forelesning.	
Muntlig fremlegg	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	Muntlig fremlegg	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Demonstrasjon av ferdighet, praktisk arbeid	Individuell		30 Minutter	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell praktisk eksamen i tolking for døvblitte (TSS; Tegn som støtte) i vårsemesteret.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

Dette er et praktisk emne, og pensum må sees i sammenheng med litteratur fra disse emnene:

4TOLK3E10 – Norsk tegnspråk i teori og praksis 2

4TOLK2E11 – Språk, kommunikasjon og tolketeori 2

4TOLK2E12 – Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2

Faglærere vil i tillegg komme med anbefalt litteratur, video til avlesning og annet aktuelt fagstoff knyttet til obligatoriske arbeidskrav og undervisningsaktivitet.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

4TOLK3E16 TOLKING MELLOM NORSK TEGNSPRÅK OG NORSK 2

Emnenavn (en)	Interpreting between Norwegian Sign Language and Norwegian
Emnenavn (nn)	Tolking mellom norsk teiknspråk og norsk 2
Omfang	10 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Engelsk, Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking Adgangsbegrensning, maks 25 Studenten skal ha gjennomført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.
Anbefalte forkunnskaper	Studenten har gjennomført 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.
Emneinnhold	Dette emnet må sees i sammenheng med praksis og emnene: - Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2 - Språk, kommunikasjon og tolketeori 2 - Norsk tegnspråk i teori og praksis 4 - Tolkefaglig praksis

I tilknytning til og i tillegg til praktisk tolketrening vil studentene arbeide med temaer som:

- Forberedelse av ulike typer tolkeoppdrag
- Totolksystem og samarbeid
- Fra formidling av hovedbudskap til formidling av nyanser og detaljer
- Samordning
- Tolkens rolle, plass og opptreden i ulike tolkeoppdrag
- Kontekstens betydning for tolking
- Å tolke dialoger og å tolke monologer

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hvordan tolken og tolking påvirker en kommunikasjonssituasjon
- har kunnskap om sosiale og etiske utfordringer knyttet til tolkens rolle i ulike situasjoner
- har kunnskap om hvordan en tolk kan forberede seg til ulike tolkeoppdrag
- har kunnskap om hvordan ulike faktorer i en tolkesituasjon kan påvirke kvaliteten på tolking

Ferdigheter

Studenten

- kan forberede og gjennomføre tolkeoppdrag for døve tolkebrukere
- kan tilpasse språkbruk og opptreden til tolkesituasjonen og til de aktuelle tolkebrukerne
- kan anvende faglig kunnskap og erfaring for å treffe begrunnede valg
- kan analysere og reflektere over egen og andres tolkefaglig utøvelse, blant annet for å videreutvikle egne ferdigheter

Generell kompetanse

Studenten

- kan samarbeide systematisk og konstruktivt med tolkebrukere og kollegaer for at kvaliteten på tolking skal være best mulig, og tilpasset situasjonen og den enkelte tolkebrukers behov
- kan vurdere vanskegrad på ulike tolkeoppdrag i lys av egne tolkeferdigheter, faglige forutsetninger og etiske utfordringer

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Tolketrening individuelt, i par og i grupper, rollespill, gruppe- og klassediskusjoner, veiledning, videoanalyse, praksis og refleksjonstekster. For å styrke studentens læringsutbytte og utvikling av tolkeferdigheter er det viktig med systematisk egentrening.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	3	3
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav kan være læringsmål til praksis, deltakelse i spesifiserte tolketreninger og videoopptak av tolking.	
Muntlig fremlegg	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Det muntlige fremlegget er knyttet til praksis.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent. Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved NTNU.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Demonstrasjon av ferdighet, praktisk arbeid	Individuell		30 Minutter	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell praktisk eksamen i tolking mellom norsk tegnspråk og norsk i vårsemesteret. Varighet: Inntil en halv time.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved NTNU.					

LÆREMIDLER

Dean, R., & Pollard, R. (2013). *The demand control schema : Interpreting as a practice profession*. North Charleston, S.C: CreateSpace.
Boken kan bestilles på nett.

Pensum i følgende emner er også relevante for dette emnet:

LTOT3001 – Norsk tegnspråk i teori og praksis 4

4TOLK2E11 – Språk, kommunikasjon og tolketeori 2

4TOLK2E12 – Profesjonskunnskap og yrkesetikk 2

Faglærere vil i tillegg komme med anbefalt litteratur, video til avlesning og annet aktuelt fagstoff knyttet til obligatoriske arbeidskrav og undervisningsaktivitet.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskrivning, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.

LTOT301P TOLKEFAGLIG PRAKSIS 2

Emnenavn (en)	Interpreting practicum 2
Emnenavn (nn)	Tolkefagleg praksis 2
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	Tegn og Tolk
Emneansvarlig	Torill Ringsø

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved bachelor i tegnspråk og tolking
Adgangsbegrensning, maks 25

Studenten skal ha fullført og bestått 1. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking eller tilsvarende.

Anbefalte forkunnskaper

Studenten har gjennomført og bestått 2. studieår av Bachelor i tegnspråk og tolking.

Emneinnhold

Emnet tolkefaglig praksis må sees i sammenheng med øvrige emner i 3. studieår.

Praksis i 3.studieår – 4 praksisperioder

Praksis på tolkearbeidsplass - høst - 2 uker

I denne praksisperioden er det et mål at studenten skal ha prøvd å tolke i reelle tolkesituasjoner.

Praksis i tolking og ledsaging for døvblinde - høst - 1 uke

Denne praksisperioden organiseres til vanlig som et ukesopphold på Eikholt kurscenter for døvblinde i Drammen der studentene tolker for og ledsager døvblinde kursdeltakere under veiledning av erfarne tolker.

Praksis på tolkearbeidsplass - 2 uker - vår

Denne praksisperioden vil vanligvis studentene være på en annen praksisplass enn på høsten. Det er et mål at studenten skal tolke i reelle tolkesituasjoner.

Praksis på tolkearbeidsplass - 3 uker - vår

Denne praksisperioden gjennomføres til vanlig på samme praksisplass hvor studenten var på høsten. Studentene skal tolke i reelle tolkesituasjoner.

For alle praksisperioder gjelder det at veileder skriver en praksisrapport som beskriver hvordan studenten har fungert i praksis og hva studenten trenger å fokusere på videre.

Døve studenter kan få alternativ praksis når det er behov for det.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om tolkeprofesjonens historiske utvikling, egenart og plass i samfunnet
- har kunnskap om sosiale og yrkesetiske utfordringer knyttet til tolkens rolle i ulike tolkesituasjoner
- har kunnskap om hvordan tolken og tolking påvirker en kommunikasjonssituasjon
- har kunnskap om hvordan en tolk kan forberede seg til ulike tolkeoppdrag
- har kunnskap om hvordan ulike faktorer i en tolkesituasjon kan påvirke kvaliteten på tolking

Ferdigheter

Studenten

- kan tilpasse språkbruk, opptreden og kommunikasjonsmetoder til personer med ulike kommunikative forutsetninger (som taktilt tegnspråk til døvblinde personer, tegn som støtte til munnavlesning og skriveolking til døvblitte personer, tydelig tale til sterkt tunghørte personer osv)
- kan forberede og gjennomføre tolkeoppdrag for døve, døvblitte og døvblinde tolkebrukere
- kan analysere og reflektere over egen og andres tolkefaglige utøvelse, blant annet for å videreutvikle egne ferdigheter
- kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg

Generell kompetanse

Studenten

- kan samarbeide systematisk og konstruktivt med tolkebrukere og kollegaer for at kvaliteten på tolking skal være best mulig, og tilpasset situasjonen og den enkelte tolkebrukers behov
- kan vurdere vanskegrad på ulike tolkeoppdrag i lys av egne tolkeferdigheter, faglige forutsetninger og etiske utfordringer

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Utarbeidelse av læringsmål, observasjon, samtale, veiledning, videooptak, forberedelse av tolkeoppdrag, tolking, etterarbeid, loggskrivning, refleksjonsskriving.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær. Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært. Varighet praksis 3. studieår er 2 + 1 + 2 + 3 uker.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell		2 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Praksis på tolkearbeidsplass Arrangeres om høsten					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell		1 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Praksis i tolking og ledsaging for døvblinde Arrangeres om høsten					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell		2 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Praksis på tolkearbeidsplass Arrangeres om våren					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell		3 Uke(r)	Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Praksis på tolkearbeidsplass Arrangeres om våren Alle praksisperioder må være bestått for å bestå emnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Det er bare anledning til å gjennomføre hver praksisperiode to ganger. Delvurderinger kan tas opp eller forbedres enkeltvis.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ved søknader om godskriving, godkjenning og innpassing av emner fra tidligere årskull eller andre institusjoners tilsvarende utdanninger, vil hver søknad behandles individuelt og søker må kunne medregne studiepoengreduksjon ved overlappende emner.